

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2004

Utgiven i Helsingfors den 7 oktober 2004

Nr 884—898

INNEHÅLL

Nr		Sidan
884	Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	2463
885	Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	2485
886	Lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	2498
887	Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	2501
888	Lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	2504
889	Lag om ändring av lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare ..	2506
890	Lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare	2508
891	Lag om ändring av lagen om pension för företagare	2509
892	Lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för företagare	2513
893	Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	2515
894	Lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	2518
895	Lag om ändring av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier	2520
896	Lag om ändring av folkpensionslagen	2522
897	Lag om ändring av 15 b § i familjepensionslagen	2524
898	Lag om betalning av fordringar som innehas av de pensionsanstalter som övertagit försäkringsbestånd av Pensionsförsäkringsaktiebolaget Kansa	2525

Nr 884

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/1956) 3 § 2 mom., 14 b § 1 mom. 3 punkten, 15 § 6—8 mom., 15 d, 16 a—16 e, 20 och 22 a §,

sådana de lyder, 3 § 2 mom. i lag 1046/1999, 14 b § 1 mom. 3 punkten i lag 1595/1993, 15 § 6—8 mom., 16 b och 16 e § i lag 1745/1995, 15 d § i lag 493/1975, 16 a och 16 d § i sistnämnda lag och i lag 1174/2003, 16 e § i nämnda lag 1745/1995 och i lagarna 1169/1996 och 655/2002, 20 § i lag 223/1998 samt 22 a § i nämnda lagar 1745/1995 och 223/1998 samt i lag 632/2002,

ändras den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 1 § 4 mom. samt i 1, 3 och 4 punkten, 1 § 4 mom. 2 punkten, 2 § 2 och 6 mom., 3 § 1 mom., 3 a § 2 mom. 1—3 punkten, rubriken för 3 kap., 11, 12, 12 a—12 c, 14 och 14 a §, i 14 b § 1 mom. det inledande stycket och 1, 4 och 8 punkten samt 3 mom., 14 c § 2 mom., 15 § 1, 3 och 5 mom., 15 c § 1 mom., i 15 e § 1 mom. det inledande stycket och 1 och 2 punkten, 3 mom., 4 mom. 2 punkten, 10

RP 39/2004
ShUB 11/2004
RSv 86/2004

och 11 mom., 16 §, 16 f § 1 mom., 16 g § 1—3 mom., 17, 17 a, 18, 22, 23 och 23 a §, 25 § 1 mom. 2 punkten, 28 § 4, 6 och 10 mom., 28 c § 1, 2 och 6 mom., 63 a § 4 mom., 64 § och 64 a § 2 mom.,

av dem 1 § 4 mom. 2 punkten, den svenska språkdräkten i 1 § 4 mom. 3 punkten och 17 a § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1169/1996, den svenska språkdräkten i 1 § 4 mom. 4 punkten sådan den lyder i nämnda lag 655/2002, 2 § 2 mom. och 28 § 4 mom. sådana de lyder i lag 379/2001, 2 § 6 mom. och 28 c § 6 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1174/2003, 3 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1046/1999, 3 a § 2 mom. 1 punkten och rubriken för 3 kap. sådana de lyder i lag 1346/1990, 3 a § 2 mom. 2 punkten och 15 § 5 mom. sådana de lyder i nämnda lag 632/2002, 3 a § 2 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1295/1996, 11 § sådan den lyder i lag 151/2002, 12 § sådan den lyder i nämnda lagar 1346/1990 och 1595/1993, 12 a § sådan den lyder i nämnda lagar 1595/1993 och 655/2002, 12 b och 12 c §, det inledande stycket i 14 b § 1 mom. samt 14 b § 1 mom. 1 och 4 punkten sådana de lyder i nämnda lag 1595/1993, 14 § sådan den lyder i lagarna 1038/1986 och 1253/1995 samt i nämnda lag 1346/1990, 14 a § sådan den lyder i nämnda lag 1038/1986 samt i lag 567/1988, 14 b § 1 mom. 8 punkten samt 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 223/1998, 14 c § 2 mom. och 15 § 1 mom., 16 g § 1—3 mom., 18 § och 28 § 6 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1745/1995, 15 § 3 mom., 23 a §, 25 § 1 mom. 2 punkten och 64 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1336/2003, 15 c § 1 mom. sådant det lyder i lag 768/1970, det inledande stycket i 15 e § 1 mom. samt 15 e § 1 mom. 1 och 2 punkten samt 4 mom. 2 punkten sådana de lyder i lag 52/1985, 15 e § 3, 10 och 11 mom. samt 16 f § 1 mom. sådana de lyder i lag 1268/1999, 16 § sådan den lyder i nämnda lagar 1745/1995, 223/1998 och 632/2002, 17 § sådan den lyder i nämnda lagar 1038/1986, 1745/1995 och 1174/2003, 17 a § sådan den lyder i nämnda lagar 1346/1990 och 1169/1996, 22 § sådan den lyder i nämnda lag 1268/1999 och i lag 1333/1999, 23 § sådan den lyder i nämnda lagar 1595/1993 och 1745/1995, 28 § 10 mom. och 28 c § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1333/1999, 63 a § 4 mom. sådant det lyder i lag 1285/2001 samt 64 § sådan den lyder i nämnda lag 655/2002, samt

fogas till 3 a § 2 mom., sådant det lyder i nämnda lagar 1346/1990 och 632/2002 samt i lag 1295/1996, en ny 4 punkt, till lagen nya 11 a och 11 b § samt en ny 13 § i stället för den 13 § som upphävts genom nämnda lag 1346/1990, en ny 17 b § samt till 28 c §, sådan den lyder i nämnda lagar 1133/1999 och 1174/2003, ett nytt 6 mom., varvid det ändrade 6 mom. blir 7 mom., som följer:

1 §

Denna lag gäller inte

1) en arbetstagare som arbetar på ett fiskefartyg, om fartygets resor inte utsträcks längre än till Östersjön,

2) en arbetstagares anställningsförhållande till den del det har pågått före den kalendermånad som följer efter den under vilken arbetstagaren fyller 18 år och inte heller efter den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 68 år,

3) en arbetstagare som arbetar på ett finskt fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen enligt lagen om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart (1701/1991), om han inte är finsk medborgare eller fast bosatt i Finland och något annat inte följer av

internationella avtal som är bindande för Finland, och inte heller

4) en arbetstagare som är anställd i ett anställningsförhållande som med stöd av 1 § 1 och 2 mom. i lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) faller inom tillämpningsområdet för den nämnda lagen.

2 §

Den pensionsanstalt där det för arbetstagaren vid tidpunkten för pensionsfallet eller därefter senast hade ordnats pensionskydd i enlighet med minimivillkoren i en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten i lagen om pension för arbetstagare

(395/1961) (*pensionslagar för den privata sektorn*) handlägger och avgör en pensionsansökan som gäller pensionsskydd i enlighet med minimivillkoren i en lag som avses ovan. Denna pensionsanstalt (*pensionsanstalt inom den privata sektorn*) sköter också utbetalningen av pension enligt lagarna i fråga och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionen, om inte något annat följer av uppgifterna för en sista pensionsanstalt enligt 4 mom. Denna pensionsanstalt handlägger och fattar beslut också om pensioner som tjänats in med stöd av en förmån som nämns i 11 b §, om inte något annat följer av uppgifterna för en sista pensionsanstalt enligt 4 mom.

Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avgör en arbetstagares rätt till invalidpension eller individuell förtidspension med stöd av 9 § 1 mom. a- eller b-punkten eller 9 c § i lagen om statens pensioner (280/1966), 24 § 1 mom. 1 punkten eller 33 § i lagen om kommunala pensioner (549/2003), 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare, skall pensionsanstalten inom den offentliga sektorn före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga. Om pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten då är av olika åsikt om arbetstagarens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionen vad som i 15 § 5 mom. föreskrivs om rätten till invalidpension och individuell förtidspension eller vad som i 4 mom. ovan föreskrivs om sista pensionsanstalt.

3 §

Den försäkrade och den försäkrades arbetsgivare är bägge skyldiga att betala en lika stor försäkringspremie till pensionskassan. Premien, som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, skall bestämmas i tusendelar

av den försäkrades förvärvsinkomst enligt 11 a §.

3 a §

För den del av pensionen enligt denna lag som motsvarar minimipensionsskyddet enligt lagen om pension för arbetstagare och för rehabiliteringspenningen svarar pensionskassan på följande sätt:

1) för ålderspension till den del pensionen grundar sig på tjänstgöringstid före det kalenderår under vilket arbetstagaren fyller 55 år, svarar pensionskassan för det belopp som motsvarar en pensionstillväxt på en halv procent per år med 65 år som pensionsålder och beräknad enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt eller givit; dessutom svarar pensionskassan för det belopp av pensionen som enligt de grunder som ministeriet har fastställt eller givit särskilt har överförts på den del av pensionen för vilken pensionskassan svarar för att stödja dess värdebeständighet eller för att utvidga pensionskassans ansvar även till den del av pensionen som grundar sig på tjänstgöringstid efter det kalenderår under vilket arbetstagaren fyller 54 år eller på tiden för invalid- eller arbetslöshetspension eller enligt 12 a § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare,

2) för invalidpension som har beviljats med tillämpning av 12 och 12 a §, i dessa pensioner även inbegripet en pensionsdel som eventuellt betalas enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962), dock inte ett tillägg enligt 25 b § eller förhöjningar som med stöd av 18 § gjorts efter pensionens begynnande eller en förhöjning enligt 12 c § eller en pensionsdel som nämns nedan i 4 punkten, samt inte heller för den del av rehabiliteringspenningen som till sitt belopp svarar mot den del av invalidpensionen som motsvarar det minimipensionsskydd enligt lagen om pension för arbetstagare som på ovan nämnt sätt bestäms utgående från en invalidpension som beviljats med tillämpning av 12 och 12 a §, svarar pensionskassan i samma förhållande som de i pensionskassan försäkrade, av denna lag omfattade, i 12 § avsedda förvärvsinkoms-

ternas andel utgör av det sammanlagda beloppet av motsvarande förvärvsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare samt i 11 b § och 12 § 4 mom. avsedda förvärvsinkomster under de två senaste kalenderåren under den granskningstid som avses i 12 §, om förvärvsinkomsters sammanlagda belopp enligt de pensionslagar som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2, 12 och 13 punkten i lagen om pension för arbetstagare är minst 12 566,70 euro; dessutom svarar pensionskassan för det belopp av invalidpensionen eller rehabiliteringspenningen som enligt de grunder som ministeriet har fastställt eller givit särskilt har överförts på den del av pensionen som pensionskassan svarar för enligt 12 a § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare; om arbetstagaren på basis av ett anställningsförhållande enligt 12 a § i lagen om sjömanspensioner, sådan den gällde den 31 december 2004, hörde till pensionskassans verksamhetskrets, svarar dessutom enbart pensionskassan, med tillämpning av den lag som gällde vid tidpunkten i fråga, för sådan arbetslöshetspension som har beviljats med tillämpning av 12 och 12 a § även inbegripet en pensionsdel som eventuellt betalas enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, dock inte förhöjningar som med stöd av 18 § gjorts efter pensionens begynnande,

3) för övriga ålders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, med undantag för belopp som skall betalas enligt 12 § 1 mom. 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare och 9 § 1 mom. 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, samt för det belopp av pensionerna och rehabiliteringspenningen som överstiger de i 1 och 2 punkten angivna beloppen, för familjepension, deltidspension samt för kostnaderna för en allmän förändring i beräkningsgrunderna för pensionsansvaret och för överföringar som avses i 1 och 2 punkten svarar pensionskassan gemensamt med de pensionsanstalter som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, så som bestäms i 12 § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för

arbetstagare; i pensionens och rehabiliteringspenningens belopp beaktas dock inte den pensionsdel som avses nedan i 4 punkten, samt

4) för den kostnad som orsakas av en pensionsdel som intjänats på grundval av de förmåner som nämns nedan i 11 b § svarar de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de lagar eller den pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade förvärvsinkomsterna, enligt grunder som på framställning av Pensions-skyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

3 kap.

Till pension berättigande inkomster

11 §

Till pension berättigar sådana förvärvsinkomster som skall försäkras i enlighet med 1 § och som arbetstagaren har förtjänat från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 18 års ålder uppnåtts till utgången av den månad under vilken 68 års ålder uppnåtts. Till pension berättigar dock inte förvärvsinkomsterna för det år under vilket arbetsför-mågan började, om den återstående tiden enligt 12 § har räknats såsom till pension berättigande vid fastställandet av invalidpen-sion.

11 a §

Vid fastställandet av den förvärvsinkomst som utgör grund för pensionen beaktas lön eller något annat vederlag som har betalats eller avtalats att betalas som ersättning för arbete. Ett sådant vederlag anses höra till den förvärvsinkomst som utgör grund för pen-sionen även då det erläggs till arbetstagaren av ett konkursbo, en sådan myndighet som enligt lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) ansvarar för lönegarantin eller av någon annan betalare (*ställföreträdande be-talare*) i stället för av arbetsgivaren.

Om det vederlag som skall erläggas för arbetet har avtalats att delvis eller helt gottgöras i form av

1) betjäningssavgifter eller frivilliga gåvor av allmänheten, eller av

2) dagpenning som betalas av en sjukkasse enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) och som arbetstagaren erhåller i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal,

anses också denna inkomst höra till den förvärvsinkomst som utgör grund för pensionen.

Som sådant vederlag för arbete som avses i 1 mom. anses bland annat inte

1) en personalförmån som tillhandahållits av arbetsgivaren,

2) en ränteförmån för ett lån som erhållits på grundval av ett anställningsförhållande,

3) en förmån som innefattar rätten att på grundval av ett anställningsförhållande teckna aktier eller andelar i ett samfund till ett lägre pris än det gängse, om förmånen kan utnyttjas av en majoritet av de anställda,

4) en i 66 § i inkomstskattelagen avsedd förmån som uppkommer genom användning av en anställningsoption, eller en prestation som är baserad på ett anställningsförhållande och som fastställs enligt förändringen av värdet på företagets aktier,

5) dagpenning eller någon annan ersättning för kostnader för arbetsresor,

6) lön för väntetid enligt 18 § 5 mom. i sjömanslagen,

7) en ersättning eller något annat skadestånd som betalas med anledning av att ett arbetsavtal upphävs,

8) i personalfondslagen (814/1989) avsedda vinstpremieandelar som har överförs till en personalfond eller lyfts kontant, eller en fondandel som har lyfts ur personalfonden,

9) andelar som med stöd av bolagsstämans beslut betalas till en arbetstagare i form av vinstutdelning eller som kontant vinstpremie, under förutsättning att den kontanta vinstpremien betalas till hela personalen och att man inte med hjälp av den försöker ersätta det avlönningssystem som fastställts i ett kollektivavtal eller arbetsavtal, och att grunderna för fastställandet av den kontanta vinstpremien överensstämmer med 2 § 2 mom. i personalfondslagen och att företagets fria kapital är större än det sammanlagda beloppet av den kontanta vinstpremie som

fastställs vid bolagsstämman och den utdelning som skall betalas till aktieägarna, och inte heller

10) en vinstandel eller utdelning som en delägare i ett företag har lyft.

I de situationer som avses ovan i 3 mom. 9 punkten förutsätts dessutom att man inte beträffande betalningen av vinstpremie har ingått ett avtal som är bindande för arbetsgivaren och att ägarna fattar ett bindande beslut om utbetalning av kontant vinstpremie vid bolagsstämman efter räkenskapsperiodens slut och att vinstpremierna betalas därefter. En tilläggsförutsättning är att saken behandlas på det sätt som avses i lagen om samarbete inom företag (725/1978) eller på något annat motsvarande sätt.

11 b §

Till pension berättigar också de förmåner som nämns nedan i 1—9 punkten och som arbetstagaren har erhållit från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 18 års ålder uppnåtts till utgången av det år som föregår pensionsfallet. En förutsättning är att arbetstagaren före ingången av det år under vilket pensionsfallet inträffar har haft minst 12 566,70 euro i försäkrad förvärvsinkomst enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Förmåner berättigar dock inte till pension för den tid för vilken arbetstagaren har erhållit någon annan pension än familjepension enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Den pensionsrätt som avses i denna paragraf fastställs enligt de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för förmåner enligt följande:

1) sådan arbetsinkomst enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) som ligger till grund för moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning,

2) inkomst som ligger till grund för alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002),

3) inkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) under förutsättning att dagpenningen innan 63 års ålder uppnåtts har erhållits i egenskap av sådan löntagare som avses i lagen om

utkomstskydd för arbetslösa eller sådan företagare som avses i 1 kap. 6 § 2 mom. i nämnda lag,

4) inkomst som ligger till grund för förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002),

5) inkomst som ligger till grund för den utbildningsdagpenning som avses i 10 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

6) inkomst som ligger till grund för vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000),

7) arbetsinkomst som ligger till grund för rehabiliteringspenning enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991), eller för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring, för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren, dock inte om rehabiliteringspenningen har utbetalats som ett tillägg till pension,

8) sådan arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenning och specialvårdspenning och som avses i sjukförsäkringslagen, för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren,

9) arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid för vilken dagpenning har betalats till arbetstagaren, om arbetstagaren inte får sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen på grund av denna ersättning för förlorad inkomst.

För den tid för vilken en sådan förmån som avses i 1 mom. 1 punkten har betalats till arbetstagaren, utgörs grunden för pensionen av den arbetsinkomst som ligger till grund för den nämnda förmånen, förhöjd med koefficienten 1,17. För den tid för vilken förmånen har betalats till arbetsgivaren utgörs grunden för pensionen av den arbetsinkomst som ligger till grund för den nämnda förmånen, omvandlad med koefficienten 0,17. Om emellertid en förmån har betalats till ett belopp motsvarande minimidagpenning därför att förvärvsinkomster saknas eller de har varit låga, utgörs grunden för pensionen av 523,61

euro per månad. Om en förmån på grund av återgång till arbetet har betalats till ett belopp motsvarande minimidagpenning, utgörs grunden för förmånen av beloppet av den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren.

Grund för pensionen utgör 75 procent av den inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för en förmån som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten och 65 procent av den inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för en förmån som avses i 4—9 punkten.

Om arbetstagaren har rätt till pension enligt två eller flera sådana lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, beaktas de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 1 mom. endast en gång. Den pensionsdel som intjänats på grundval av dem betalas av en pensionsanstalt som avses i 2 §.

12 §

Då invalidpensionen räknas ut skall även tiden från ingången av det kalenderår då arbetstagaren har blivit arbetsoförmögen till utgången av den kalendermånad då arbetstagaren fyller 63 år (*återstående tid*) räknas såsom till pension berättigande tid. När en pensionskassa enligt 2 § är behörig att handlägga pensionsansökan, räknas den återstående tiden dock till utgången av den kalendermånad då arbetstagaren skulle ha uppnått den sänkta pensionsåldern enligt 14 § 2 mom. medan arbetstagaren utan avbrott innehaft en anställning som omfattas av denna lag från ingången av månaden efter den under vilken arbetsoförmågan började tills den nämnda pensionsåldern uppnåddes, om den sålunda beräknade pensionsåldern är lägre än 63 år. En förutsättning är dock att arbetstagaren under de tio kalenderår som föregick det år under vilket arbetsoförmågan började har haft minst 12 566,70 euro i sådana förvärvsinkomster som omfattas av en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Den förvärvsinkomst som pensionen för den återstående tiden grundar sig på (*förvärvsinkomst för den återstående tiden*) bestäms på grundval av de förvärvsinkomster

enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, vilka arbetstagaren har erhållit under de fem kalenderår som föregick det år under vilket arbetsförmågan började (*granskningstid*). När inkomsten för den återstående tiden bestäms skall årsinkomsterna justeras enligt 7 b § i lagen om pension för arbetstagare. Inkomsten för den återstående tiden är summan av de på så sätt justerade förvärvsinkomster som erhållits under granskningstiden delad med sextio.

När inkomsten för den återstående tiden bestäms medräknas också en under granskningstiden erhållen, med lönekoeficienten justerad inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för en sådan förmån som nämns i 11 b §.

Om arbetstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning till ett belopp som motsvarar den grunddagpenning som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller grundstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, beaktas såsom förvärvsinkomst 1 047,22 euro för varje hel månad under vilken den nämnda förmånen har erlagts när inkomsten för den återstående tiden bestäms. På motsvarande sätt beaktas också den dagpenning som avses i sjukförsäkringslagen, om den har beviljats till samma belopp som den grunddagpenning som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om arbetstagaren när inkomsten för den återstående tiden bestäms inte utöver sådana inkomster som avses i 3 och 4 mom. har haft sådana förvärvsinkomster som avses i 2 mom. under granskningstiden, har arbetstagaren inte rätt till pension för den återstående tiden.

Om arbetstagarens förvärvsinkomster under granskningstiden är mindre än den stabiliserade inkomstnivån på grund av vård av ett barn under tre år och pensionsskyddet till följd av detta skulle ha sjunkit med minst 20 procent, används, utan hinder av vad som bestäms ovan i denna paragraf, på ansökan av arbetstagaren såsom inkomst enligt 12 § 1 mom. den arbetsinkomst som barnavårdstiden

inte har minskat. Härvid beaktas dock förvärvsinkomster som erhållits under de högst tio senaste åren.

12 a §

Utan hinder av vad som bestäms i 12 § 2 mom. skall, när inkomsten för den återstående tiden bestäms, även inkomster som erhållits under det år då arbetsförmågan började beaktas fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetsförmågan började, om

1) arbetstagaren inte under ett enda år under granskningstiden har sådana förvärvsinkomster som enligt 12 § 2, 3 och 6 mom. beaktas när inkomsten för den återstående tiden bestäms, eller om

2) arbetstagaren har sådana förvärvsinkomster som avses i 1 punkten endast under det år då arbetsförmågan började eller det föregående året.

Om arbetstagaren har blivit arbetsförmögen före utgången av det kalenderår under vilket han eller hon fyller 23 år, är granskningstiden, utan hinder av vad som bestäms i 12 § 2 mom., tiden mellan ingången av månaden efter uppnådd 18 års ålder och utgången av den månad under vilken arbetsförmågan började. Härvid är inkomsten för den återstående tiden summan av de enligt 7 b § i lagen om pension för arbetstagare justerade förvärvsinkomster som erhållits under granskningstiden delad med det antal månader som ingår i samma period.

Sådan inkomst för den återstående tiden som omfattas av denna lag utgör samma relativa andel av summan av de inkomster för den återstående tiden som bestäms i 12 § 2—4 och 6 mom. samt ovan i 1 och 2 mom. som de förvärvsinkomster som omfattas av denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt de lagar och den pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare under den granskningstid som avses i 12 § 2 mom. samt ovan i 2 mom.

Pensionsskyddscentralen utfärdar närmare anvisningar om tillämpningen av 12 och 12 a § till pensionskassan.

12 b §

Om det till en arbetstagare som fått invalidpension senare skall betalas pension på

grund av ålder eller ny arbetsoförmåga, räknas såsom till pension berättigande tid även den tid för vilken arbetstagaren var berättigad till den tidigare pensionen. Såsom till pension berättigande tid räknas dock inte den tid som enligt 23 § 5 mom. inte berättigar till pension. När pension enligt denna lag fastställs för tiden med invalidpension, används som grund den relativa andel av förvärvsinkomsten för den återstående tiden som motsvarar det belopp som de enligt denna lag försäkrade förvärvsinkomsterna utgör av summan av förvärvsinkomsterna enligt de lagar eller den pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om det till en arbetstagare som fått invalidpension senare skall betalas pension på grund av sådan ny arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att den tidigare pensionen upphörde, eller om pension beviljas med anledning av samma sjukdom, lyte eller skada som den tidigare pensionen, fastställs den nya pensionen enligt samma grunder som den tidigare pensionen. Om ålderspensionen börjar innan två år har förflutit från det att invalidpensionen upphörde, fastställs ålderspensionen enligt samma grunder som den tidigare invalidpensionen.

Om en arbetstagare som fått rehabiliteringspenning enligt denna lag beviljas invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, fastställs pensionen på de grunder enligt vilka den skulle ha fastställts om arbetsoförmågan hade börjat vid ingången av rehabiliteringspenningensperioden.

12 c §

Invalidpension eller rehabiliteringsstöd höjs med den nedan nämnda koefficienten från och med ingången av det kalenderår före vilket pension eller rehabiliteringsstöd har betalats för sammanlagt fem hela kalenderår. Denna engångsförhöjning räknas ut på basis av det sammanlagda beloppet av de pensioner som beviljats arbetstagaren enligt de lagar som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten i lagen om pension för arbetstagare. Förhöjningen bestäms enligt arbetstagarens

ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningsprocenten är 21 när arbetstagaren är i åldern 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. När arbetstagarens ålder är över 55 år, görs ingen förhöjning.

Om förmånslåtarens pension inte innefattade den engångsförhöjning som avses i 1 mom. eller om förmånslåtarens pension inte vid sin död fick pension, utökas förmånslåtarens invalidpension som skall räknas ut som grund för familjepensionen med den engångsförhöjning som förmånslåtarens skulle ha fått om invalidpensionen hade fortsatt den tid som avses i 1 mom. Engångsförhöjningen läggs till familjepensionen från och med ingången av det kalenderår före vilket förmånslåtarens skulle ha fått invalidpension eller rehabiliteringsstöd under sammanlagt fem hela kalenderår.

13 §

Pensionsskyddet anpassas till förändringen i den förväntade medellivslängden efter år 2009 genom att pensionen, när ålderspensionen börjar, omvandlas med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket arbetstagaren fyllde 62 år. Om ålderspensionen däremot börjar före det år då 62 års ålder uppnås, omvandlas ålderspensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket pensionen började. En efterlevandepension omvandlas vid pensionsjämkningen med den livslängdskoefficient som fastställts för det ifrågavarande året. När en invalidpension ändras till ålderspension vid 62 års ålder eller senare, justeras pensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då 62 års ålder uppnåddes.

Närmare bestämmelser om den livslängdskoefficient som avses i 1 mom. ingår i 7 h § i lagen om pension för arbetstagare.

14 §

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension under tiden mellan uppnådd 63 och 68 års ålder. En förutsättning är att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

Arbetstagaren har dock rätt att få ålderspension vid en lägre pensionsålder, näm-

ligen den som hör till befälet tidigast vid fyllda 60 år och den som hör till manskapet tidigast vid fyllda 55 år, så att pensionsåldern 63 år sänks med en månad för varje månad med vilken den tid som uträknats på det sätt som anges i 6 mom. överstiger 324 månader. Dessutom förutsätts det att arbetstagarens anställningsförhållande upphör när arbetstagaren uppnår den på nämnda sätt beräknade sänkta pensionsåldern och att arbetstagaren under tre år innan det till pension berättigande anställningsförhållandet upphör har stått i ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag under minst 18 månader.

Ålderspension beviljas på ansökan högst ett år i förtid räknat från 63 års ålder eller från den enligt 2 mom. beräknade sänkta pensionsålder som arbetstagaren har uppnått då pensionen börjar, dock tidigast från ingången av månaden efter den då arbetstagaren har fyllt 55 år. I detta fall beviljas pensionen sänkt så som bestäms i 22 § 2 mom. Ålderspensionen beviljas uppskjuten efter uppnådd 68 års ålder, förhöjd på det sätt som bestäms i 22 § 1 mom. På förtida och uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som bestäms om ålderspension.

Ålderspension beviljas från ingången av månaden efter den då rätten till pension har uppkommit, dock tidigast från ingången av den månad som närmast följer efter ansökan om pension. I det fall att ålderspension har sökts inom tre månader efter det att anställningsförhållandet upphörde, beviljas pensionen dock från ingången av månaden närmast efter den då anställningsförhållandet upphörde.

Rätt till pension som intjänats på grundval av de förvärvsinkomster som erhållits under tiden för ålderspension föreligger tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåddes.

För beräkning av den sänkta pensionsålder som avses i 2 mom. räknas såsom tjänstgöringstid särskilt för varje anställningsförhållande tiden från anställningsförhållandets början till dess slut. Till tjänstgöringstid omvandlas, på det sätt som bestäms i sjöarbetstidslagen (296/1976) och avtalats i kollektivavtal, dessutom den tid på grundval av vilken övertidsersättning som erläggs i form av vederlag eller på något annat motsvarande

sätt betalas vid anställningsförhållandets slut. När tjänstgöringstiden räknas ut enligt detta moment anses ett anställningsförhållande ha upphört vid utgången av den dag för vilken det på grundval av anställningsförhållandet senast betalades lön innan anställningsförhållandet bröts eller innan den i 15 § angivna arbetsoförmågan började. Om arbetet och lönebetalningen är avbrutna i en följd högst ett år, anses anställningsförhållandet ha fortgått utan avbrott. Om arbetet och lönebetalningen dock är avbrutna i en följd längre än ett år, anses anställningsförhållandet vid beräkningen av tjänstgöringstiden ha upphört vid utgången av den dag för vilken det till arbetstagaren senast betalades poster som omfattas av den förvärvsinkomst som avses i 11 a § inom nämnda ett år från det att arbetet och lönebetalningen avbröts.

14 a §

Om arbetstagarens anställningsförhållande upphört innan arbetstagaren har nått den sänkta pensionsålder som avses i 14 § 2 mom. och om detta har berott på att fartyget sålts eller tagits ur trafik eller på att arbetskraften inskränkts eller på att arbetstagaren sagt upp sitt arbetsavtal eller hävt det på grunder som anges i 46 eller 49 § i sjömanslagen, kvarstår arbetstagarens rätt att gå i ålderspension vid den i 14 § 2 mom. angivna sänkta pensionsålder som arbetstagaren har intjänat före anställningsförhållandets slut. Den ålderspension som skall beviljas fastställs i enlighet med 16 §, under förutsättning att arbetstagaren når den i 14 § 2 mom. angivna sänkta pensionsåldern inom fem år efter det att anställningsförhållandet upphörde och att arbetstagaren för denna tid har rätt till dagpenning eller arbetsmarknadsstöd i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller till arbetslöshetspension i enlighet med 15 e §. Ett avbrott i utbetalningen av arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller pension lämnas dock obeaktat, om avbrottet inte har fortgått i en följd längre än 60 dagar.

Om arbetstagaren har tagit emot ett av arbetskraftsmyndigheten erbjudet arbete som avses i 2 kap. 12 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilket arbetstagaren inte kan vägra ta emot utan att förlora sin rätt till

arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd, eller om arbetstagaren har övergått till att arbeta på ett sådant utländskt fartyg som avses i 1 §, iaktas då rätten till ålderspension bestäms vad som föreskrivs i 1 mom., under förutsättning att den försäkrade genom arbetskraftsmyndighetens förmedling fortlopande har sökt sådant arbete som avses i 1 §.

14 b §

Berättigad till deltidspension är en arbetstagare i åldern 58—67 år som övergått till deltidsarbete, förutsatt att

1) arbetstagaren inte har rätt till grundpension enligt 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller någon annan därmed jämförbar, på ett anställnings- eller tjänsteförhållande grundad pension och att arbetstagaren inte, efter att ett sådant anställningsförhållande som avses i denna lag har upphört, på grundval av en sådan heltidsanställning som avses i 14 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 9 d § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner, har rätt till deltidspension i enlighet med nämnda lagar,

4) arbetstagaren under en tid av 15 kalenderår omedelbart före deltidspensionens början i sammanlagt minst fem år har intjänat grundpension enligt 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller någon annan därmed jämförbar pension som grundar sig på ett anställnings- eller tjänsteförhållande; på grundval av förvärvsinkomsten beaktas den pensionsgrundande tiden därvid på det sätt som bestäms i 4 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden,

8) arbetstagarens förvärvsinkomst har nedgått så att den av sådant deltidsarbete som avses i 5 eller 6 punkten utgör minst 35 och högst 70 procent av den stabiliserade förvärvsinkomst som avses i 3 mom.; minskningen i arbetstiden får dock inte väsentligt skilja sig från nedgången i förvärvsinkomsterna.

När deltidspensionen fastställs, betraktas som stabiliserad förvärvsinkomst den ovan i 12 § avsedda förvärvsinkomst för återstående

tid på grundval av vilken arbetstagarens invalidpension skulle ha beräknats, om arbetstagaren vid tidpunkten för deltidspensionens början hade blivit arbetsoförmögen.

14 c §

Deltidspensionen skall indras, om arbetstagaren inte längre uppfyller de villkor för pension som anges i 14 b §. Om invalid- eller arbetslöshetspension beviljas för den tid för vilken deltidspension utbetalats, betraktas deltidspensionen som delbetalning på invalid- eller arbetslöshetspensionen. Om arbetstagaren efter att ha fyllt 68 år fortsätter i deltidsarbete, ändras deltidspensionen utan hinder av vad som bestäms på något annat ställe i denna lag till en lika stor ålderspension. När arbetstagaren slutar deltidspensionen förhöjd enligt 22 § 1 mom. och ökad med det belopp som avses i 16 §.

15 §

Rätt till invalidpension tillkommer en arbetstagare vars arbetsförmåga på grund av sjukdom, lyte eller skada, med beaktande också av den tid som redan förflutit, kan uppskattas vara nedsatt utan avbrott med minst två femtedelar åtminstone ett år. Vid bedömningen av i vilken mån arbetsförmågan är nedsatt beaktas arbetstagarens återstående förmåga att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant tillgängligt arbete som rimligen kan förutsättas av honom eller henne med hänsyn till utbildning, tidigare verksamhet, ålder och boendeförhållanden samt därmed jämförliga andra omständigheter. Vid varierande arbetsförmåga beaktas de årliga inkomsterna.

Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av i 4 mom. avsett rehabiliteringsstöd för viss tid. Invalidpensionen ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåtts. Härvid ändras en delinvalidpension till sådan ålderspension som till beloppet motsvarar full invalidpension. Om arbetstagaren emellertid har fyllt 63 år före utgången av den primärtid

som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen, beräknas och beviljas pensionen i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, i stället för att beviljas i form av invalidpension. Rätt till pension som intjänats under tiden för invalidpension föreligger på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, under förutsättning att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon skall pensioneras, eller från den tidpunkt efter invalidpensionens upphörande vid vilken en sådan ny pension beviljas på vilken 12 b § 2 eller 3 mom. inte skall tillämpas.

En arbetstagare har rätt att få invalidpension och en arbetstagare som är född före år 1944 individuell förtidspension också när han eller hon, efter att ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller anställningsförhållande beviljats pension enligt 9 eller 9 c § i lagen om statens pensioner, 24 eller 33 § i lagen om kommunala pensioner, 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, om inte något annat följer av 2 § 6 mom.

15 c §

Om förmånslåtarens vid sin död inte hade fyllt 67 år och om han eller hon vid sin död skulle ha varit berättigad till invalidpension enligt 16 § om han eller hon på sin dödsdag hade blivit arbetsoförmögen, eller om förmånslåtarens vid sin död erhöll nämnda pension eller ålderspension enligt 16 §, betalas till förmånslåtarens make eller, om förmånslåtarens vid sin död inte var gift, till hans eller hennes dödsbo, med nedan angivna undantag, begravningsunderstöd i enlighet med nedanstående tabell, som följer:

Förmånslåtarens ålder vid döds- fallet	Begravningsunder- stödet belopp, euro
—50	10 190
51—55	7 643
56—60	5 096
61—66	2 548

15 e §

Berättigad till arbetslöshetspension är en före år 1950 född långvarigt arbetslös arbetstagare när han eller hon har fyllt 60 år fram till det att han eller hon fyller 63 år, förutsatt att

1) arbetstagaren under de 15 kalenderår som omedelbart föregått den dag för pensionsfallet som avses i 3 mom. under sammanlagt minst fem år har intjänat grundpension enligt 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller annan därmed jämförbar pension som grundar sig på ett anställnings- eller tjänsteförhållande; på grundval av förvärvsinkomsten beaktas den pensionsgrundande tiden därvid på det sätt som bestäms i 4 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden,

2) arbetstagaren företer ett av en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten utfärdat intyg över att han eller hon enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte längre har rätt till arbetslöshetsdagpenning, och att

Arbetslöshetspensionen är lika stor som den invalidpension enligt denna lag vilken skulle ha beviljats arbetstagaren, om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet hade varit berättigad till invalidpension. Vid beräkandet av pensionen för återstående tid tillämpas dock 12 a, 12 b och 16 a—16 c §, sådana de lyder den 31 december 2004. Pensionen för återstående tid läggs dock inte till arbetslöshetspensionen. Pensionsfallet anses ha inträffat den dag då arbetstagaren uppfyller alla de villkor för arbetslöshetspension som avses i 1 mom.

Arbetslöshetspension beviljas tills vidare. Arbetslöshetspension utbetalas dock inte

2) för en kalendermånad under vilken pensionstagaren är i förvärvsarbete och därvid per månad förtjänar minst 523,61 euro; ej heller

Arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension från och med ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes. Då arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension tillämpas dock inte vad som bestäms i 13 §. Om arbetslöshetspensionen fastställdes

med tillämpning av andra meningen i 3 mom., läggs pensionen för återstående tid till ålderspensionen. Pensionen för återstående tid läggs till ålderspensionen också när en arbetslöshetspension som avses i föregående mening har ändrats till invalidpension med stöd av 9 mom.

Om en arbetstagare uppfyller de villkor som anges ovan i denna paragraf efter att han eller hon fyllt 62 år, beviljas arbetstagaren ålderspension enligt 22 § 3 mom.

16 §

Pensionen tillväxer enligt 2—7 mom., under förutsättning att

1) arbetstagaren går i ålderspension från ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag, eller att

2) arbetstagaren har rätt till sådan invalidpension i fråga om vilken pensionskassan enligt 2 § är behörig att handlägga pensionsansökan, och arbetstagarens förvärvsinkomster enligt denna lag under månaden för pensionsfallet och under de trettiosex kalendermånader som föregår pensionsfallet är sammanlagt minst 16 800 euro.

Pensionen tillväxer årligen på grundval av den pensionsgrundande förvärvsinkomst som omfattas av denna lag för ettvarit år med

1) 1,6 procent fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 53 år, och på grundval av de pensionsgrundande förvärvsinkomster som pensionstagaren har haft under en tid för vilken han eller hon enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare har fått invalid-, arbetslöshets- eller ålderspension eller generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, avträdelsestöd eller avträdelseersättning eller motsvarande pension från utlandet,

2) 2,0 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 53 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 63 år,

3) 4,5 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 63 år, dock inte om arbetstagaren under denna tid får pension i någon annan form än deltidspension,

4) 1,5 procent på grundval av den grund för pension som avses i 11 b §.

Pensionen för den återstående tiden utgör av den förvärvsinkomst för återstående tid som avses i 12 §

1) 1,6 procent per år till den del som pensionen omfattar återstående tid fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren fyller 50 år,

2) 1,4 procent per år till den del som den återstående tiden omfattar tiden från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 50 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 63 år.

För den tid för vilken arbetstagaren har fått invalidpension tillväxer pensionen från och med ingången av det år under vilket arbetsoförmågan började till utgången av den månad under vilken pensionen upphör, på grundval av den förvärvsinkomst för återstående tid som avses i 12 §, på det sätt som föreskrivs i 12 b § 1 mom. med

1) 1,6 procent per år till den del som pensionen omfattar tiden fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren fyller 50 år,

2) 1,4 procent per år till den del som pensionen omfattar tiden från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 50 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 63 år.

När pensionstillväxten per månad beräknas används som tillväxtprocent 1/12 av den tillväxtprocent som nämns ovan i 2—4 mom.

Pensionen för deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension tillväxer på det sätt som föreskrivs i 2 mom.

För en arbetstagare som har fått deltidspension utökas invalidpensionen med 16/120 procent och ålderspensionen med 1/16 procent av den nedsättning av förvärvsinkomsten som det föreskrivs om nedan för varje månad för vilken arbetstagaren har fått deltidspension. När pensionen bestäms är härvid nedsättningen av inkomsten den skillnad mellan förvärvsinkomsterna enligt 16 g § 1 mom. på grundval av vilken arbetstagarens deltidspension första gången har räknats ut. Om pension för återstående tid räknas med i pension som tjänas in genom deltidarbete som utförs vid

sidan av deltidspension, skall pensionen för återstående tid räknas ut enligt 3 mom. 2 punkten också i fråga om den nedsättning av förvärvsinkomsten som avses ovan.

16 f §

Familjepensionen bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension enligt minimivillkoren i denna lag som förmånslåtare fick vid sin död. Härvid beaktas i fråga om förmånslåtarens ålderspension inte den omvandling av pensionen som avses i 13 §. Om förmånslåtare fick arbetslöshetspension eller sådan invalidpension som avses i 15 e § 9 mom. utan tillägg enligt 15 e § 3 mom. för pensionsdelen för återstående tid, läggs denna pensionsdel till den pension som familjepensionen grundar sig på. Den nya pension som förmånslåtare har intjänat under den tid han eller hon fått pension läggs likaså till den pension som familjepensionen grundar sig på. Om förmånslåtare inte fick sådan pension som nämns i första meningen, uträknas pensionen som om sådan arbetsoförmåga hade börjat på dödsdagen som hade medfört rätt till full invalidpension, om inte förmånstagaren visar något annat.

16 g §

Deltidspensionens belopp är, om inte något annat följer av 2 eller 3 mom., 50 procent av skillnaden mellan den enligt 14 b § 3 mom. fastställda stabiliserade förvärvsinkomsten och förvärvsinkomsten av sådant förvärvsarbete på deltid som omfattas av en lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om en arbetstagare har rätt att få deltidspension också enligt en annan lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, utgör deltidspensionen enligt denna lag samma relativa andel av det i 1 mom. avsedda beloppet som andelen försäkrade förvärvsinkomster enligt denna lag utgör av de förvärvsinkomster som avses i de lagar på grundval av vilka deltidspensionen beviljas och som omfattas av den stabiliserade förvärvsinkomsten.

Deltidspensionens maximibelopp är 75 procent av den enligt 8 § i lagen om pension för arbetstagare samordnade pensionen som arbetstagaren har intjänat enligt en lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare samt enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003) innan deltidspensionen börjar. Om arbetstagaren har rätt till deltidspension också enligt någon annan lag eller pensionsstadga och den gränsdragning som avses här minskar deltidspensionen, görs minskningen med beaktande av dessa lagar och stadgor och i förhållande till de förvärvsinkomster som omfattas av den stabiliserade förvärvsinkomsten.

17 §

Om en arbetstagare som omfattas av denna lag inte har rätt till ålders- eller invalidpension enligt 16 §, tillväxer pensionen på det sätt som föreskrivs i 2—7 mom.

Pensionen tillväxer årligen på grundval av den pensionsgrundande förvärvsinkomst som omfattas av denna lag för ettvarit år med

1) 1,5 procent fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 53 år, och på grundval av de pensionsgrundande förvärvsinkomster som pensionstagaren har haft under en tid för vilken han eller hon enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare har fått invalid-, arbetslöshets- eller ålderspension eller generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, avträdelsestöd eller avträdelseersättning eller motsvarande pension från utlandet, samt på grundval av den grund för pension som avses i 11 b §,

2) 1,9 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 53 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 63 år,

3) 4,5 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 63 år, dock inte om arbetstagaren under denna tid får pension i någon annan form än deltidspension.

Pensionen för den återstående tiden utgör av den förvärvsinkomst för återstående tid som avses i 12 §

1) 1,5 procent per år till den del som pensionen omfattar återstående tid fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren fyller 50 år,

2) 1,3 procent per år till den del som den återstående tiden omfattar tiden från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 50 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 63 år.

För den tid för vilken arbetstagaren har fått invalidpension tillväxer pensionen från och med ingången av det år under vilket arbetsförmågan började till utgången av den månad under vilken pensionen upphör, på grundval av den förvärvsinkomst för återstående tid som avses i 12 §, på det sätt som föreskrivs i 12 b § 1 mom. med

1) 1,5 procent per år till den del som pensionen omfattar tiden fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren fyller 50 år,

2) 1,3 procent per år till den del som pensionen omfattar tiden från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 50 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 63 år.

När pensionstillväxten per månad beräknas används som tillväxtprocent 1/12 av den tillväxtprocent som nämns ovan i 2—4 mom.

Pensionen för deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension tillväxer på det sätt som föreskrivs i 2 mom.

För en arbetstagare som har fått deltidspension utökas invalidpensionen med 1/8 procent och ålderspensionen med 1/16 procent av den nedsättning av förvärvsinkomsten som det föreskrivs om ovan för varje månad för vilken arbetstagaren har fått deltidspension. När pensionen bestäms är härvid nedsättningen av inkomsten den skillnad mellan förvärvsinkomsterna enligt 16 g § 1 mom. på grundval av vilken arbetstagarens deltidspension första gången har räknats ut. Om pension för återstående tid räknas med i pension som tjänas in genom deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension, skall pensionen för återstående tid räknas ut enligt 3 mom. 2

punkten också i fråga om den nedsättning av förvärvsinkomsten som avses ovan.

17 a §

Pensionskassan skall på ansökan av vederbörande arbetsgivare meddela ett beslut om huruvida lön eller något annat vederlag som betalas till en arbetstagare utgör sådan förvärvsinkomst enligt 11 a § på grundval av vilken pension intjänas och som skall försäkras enligt denna lag. Pensionskassan skall också på ansökan av arbetsgivaren meddela ett beslut om för vilken tid en arbetstagares förvärvsinkomster skall försäkras enligt denna lag.

I ett beslut som avses i denna paragraf får ändring sökas så som föreskrivs i 59 §.

17 b §

Om en arbetstagare har rätt till pension på grund av två eller flera anställningsförhållanden, fastställs hans eller hennes rätt till pension för varje anställningsförhållande enligt villkoren för det sista anställningsförhållandet. Om pensionsskyddets kapitalvärde härvid förändras avsevärt och arbetstagarens sista anställningsförhållande är försäkrat enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för lantbruksföretagare eller lagen om pension för företagare, ändras beloppet av pensionen enligt denna lag så att det ursprungliga kapitalvärdet bibehålls.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller även ålderspension som intjänats av en sådan arbetstagare vars sista anställnings- eller tjänsteförhållande har försäkrats enligt lagen om kommunala pensioner eller lagen om statens pensioner, om pensionsåldern i det sista anställnings- eller tjänsteförhållandet är lägre än 62 år och behörighetsvillkoret för anställnings- eller tjänsteförhållandet har varit en sådan examen som förutsätts för sjötjänst enligt denna lag eller en viss mängd sjötjänst enligt denna lag.

Villkoren för pensionen och grunderna för dess beräkning fastställs av social- och hälsovårdsministeriet på framställning av pensionskassan.

18 §

De belopp och inkomstgränser som anges i denna lag samt förvärvsinkomsten för vart

och ett av de år för vilket pensionen räknas ut justeras på det sätt som föreskrivs i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

I pensionen görs indexjustering så som föreskrivs i 9 § i lagen om pension för arbetstagare.

22 §

Om ålderspensionen börjar senare än från och med ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren fyllde 68 år, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad varmed begynnelse-tidpunkten för pensionen uppskjuts.

Om ålderspensionen beviljas i förtid enligt 14 § 3 mom., minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen utbetalas före ingången av kalendermånaden efter den under vilken den i 14 § avsedda pensionsåldern uppnås. Minskningen beräknas på den pension som arbetstagaren har intjänat fram till begynnelse-tidpunkten för pensionen.

Utan hinder av vad som bestäms i 14 § 3 mom. och ovan i 2 mom. har en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa rätt att få oreducerad ålderspension vid 62 års ålder.

23 §

Invalidpension beviljas antingen som full pension eller som delinvalidpension. Full invalidpension beviljas arbetstagare vars arbetsförmåga, uppskattad enligt 15 § 1 mom., är nedsatt åtminstone under ett år med minst tre femtedelar. I annat fall beviljas invalidpensionen som delinvalidpension.

Beloppet av full invalidpension fastställs enligt 16 § 2—4 mom. eller 17 § 2—4 mom. Delinvalidpensionen utgör hälften av full pension.

Om en invalidpensionstagares arbetsförmåga förändras för minst ett år så att förändringen enligt 1 mom. inverkar på pensionens storlek, justeras pensionens belopp från början av den månad som närmast följer efter förändringen, om inte annat följer av 28 §.

Om pensionstagaren har återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen, dras invalidpensionen in från och

med ingången av den kalendermånad som följer efter det att pensionstagaren återfått arbetsförmågan. Utbetalningen av invalidpension kan avbrytas eller dras in om pensionstagaren förvärvsarbetar. Rehabiliteringspensionen dras in om dess mottagare utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering eller utan giltig orsak har avbrutit sådan rehabilitering.

När förändringar i pensionstagarens arbetsförmåga eller återfående av arbetsförmågan bedöms eller avbrytande av invalidpensionen övervägs, beaktas förändringarna i hans eller hennes förvärvsinkomst. Rätt till delinvalidpension föreligger inte för den tid under vilken förvärvsinkomsterna överstiger 60 procent av den stabiliserade genomsnittliga inkomsten för tiden före arbetsförmågan började, och rätt till full invalidpension föreligger inte för den tid under vilken förvärvsinkomsterna överstiger 40 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten, förutsatt att överskridandet av inkomstgränsen inte är tillfälligt.

Om förvärvsinkomsten är minst 40 men högst 60 procent av den genomsnittliga inkomst som avses i 5 mom., justeras pensionen så att den blir en delinvalidpension. Om förvärvsinkomsten överstiger 60 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten, dras invalidpensionen in eller avbryts utbetalningen av den.

Invalidpensionen justeras, avbryts eller dras in på ansökan av pensionstagaren eller på pensionskassans initiativ på de villkor som anges ovan i 1 och 3—6 mom. Pensionen justeras, avbryts eller indras dock inte för en längre tid än ett år före den närmast följande kalendermånaden efter pensionstagarens ansökan om justering eller pensionskassans vidtagande av justeringsåtgärder. Om en invalidpension vars utbetalning avbrutits dras in, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrytandet.

Om invalidpensionen dras in eller rehabiliteringsstödet upphör, kan pensionen för att stödja återgången till arbete fortgå i form av rehabiliteringsstöd till samma belopp som delinvalidpension även för en kortare tid än ett år. Delinvalidpensionen kan betalas som full pension under sådan rehabilitering som avses i 25 §.

23 a §

En arbetstagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller

1) de i 15 § 1 mom. och 23 a § 1 mom. nämnda villkoren för delinvalidpension eller

2) de i 25 § 1 och 2 mom. nämnda villkoren för yrkesinriktad rehabilitering.

Ett i 1 mom. 1 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionskassan, om en därpå grundad pensionsansökan görs inom nio månader eller inom en av arbetsgivaren och arbetstagaren avtalad längre tid från det att beslutet vann laga kraft. Ett i 1 mom. 2 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionskassan, om en rehabiliteringsplan ges in till pensionskassan inom nio månader från det att beslutet vann laga kraft.

Ändring i ett förhandsbeslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 59 §.

25 §

En arbetstagare har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmåga, om

2) förvärvsinkomsten för den i arbetstagarens pension ingående återstående tid som avses i 12 § är minst 25 133,40 euro, om arbetstagaren hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt (*dagen för rehabiliteringsfallet*) då ansökan gjordes eller då sökandens rehabiliteringsbehov senast skall redas ut enligt 6 § i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991); om arbetstagaren redan får invalidpension förutsätts att förvärvsinkomsten för den återstående tiden uppgår till minst det gränsbelopp som nämns ovan eller att den återstående tiden enligt 12 a och 12 b §, sådana dessa lagrum lyder den 31 december 2004, har beaktats i pensionen; dagen för rehabiliteringsfallet är dock dagen före rehabiliteringsåtgärden, om ansökan om rehabilitering görs när rehabiliteringsåtgärden redan inletts, eller sjukledighetens första dag, om den sökandes sjukledighet har börjat medan anställningsförhållandet pågick och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började.

28 §

Utan hinder av 3 mom. skall full invalidpension betalas enligt 1 mom., om pensionsansökan har gjorts innan dagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats för de i 3 mom. nämnda 150 första betalningsdagarna. Härvid förutsätts likväl för betalning av full invalidpension att det före utgången av den kalendermånad som följer på pensionsansökan eller, om det under denna tid har ansökts om dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, före utgången av den kalendermånad som följer på ansökan inte har beviljats sådan dagpenning som skall betalas för minst en månad utan avbrott och som hänför sig till tiden efter arbetsoförmågans början eller, om dagpenningsansökan som hänför sig till denna tid har avslagits, till tiden efter avslaget. Om utbetalningen av dagpenning under primärtiden upphör enligt 15 a § i sjukförsäkringslagen på grund av att ålderspension som har beviljats arbetstagaren enligt någon annan lag eller ett pensionsreglemente eller en pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare börjar, skall arbetstagaren betalas full invalidpension från den nämnda pensionens början, dock tidigast från den tidpunkt som anges i 1 mom.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt enligt 3 mom., skall pensionen betalas till sjukförsäkringsfonden till den del den motsvarar för samma tid utbetald dagpenning enligt sjukförsäkringslagen.

Om invalidpensionen enligt 28 b § 5 mom. utbetalas som ett engångsbelopp, skall vad som föreskrivs ovan i denna paragraf inte tillämpas på invalidpensionen.

28 c §

Om en arbetstagare har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för den tid för vilken personen beviljas pension retroaktivt, skall pensionskassan på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten utbetala den retroaktiva pen-

sionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av den arbetslöshetsdagpenning, det arbetsmarknadsstöd, det utbildningsstöd eller den utbildningsdagpenning som har utbetalats för samma tid.

Om en arbetstagare tillfälligt har fått pension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 45 § 2 mom. i folkpensionslagen för den tid för vilken arbetstagaren med anledning av besvär som avses i 59 § beviljas pension retroaktivt, skall pensionskassan utbetala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av den pension som Folkpensionsanstalten utbetalat till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om pensionskassan fortsätter utbetala retroaktivt rehabiliteringsstöd som beviljats med anledning av besvär enligt 59 § eller om arbetstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för den tid i fråga om vilken pensionskassan i enlighet med 61 § 2 mom. rättar sitt tidigare beslut eller i övrigt justerar beloppet av en beviljad pension eller efter ett beslut om rättelse retroaktivt beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd.

Om en person beviljas ålderspension retroaktivt för den tid för vilken han eller hon har fått dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den dagpenning som har utbetalats för samma tid.

I de fall som avses i 1—6 mom. utbetalas pensionen till arbetslöshetskassan, Folkpensionsanstalten, det organ som avses i 3 mom., kommunen, samkommunen eller sjukförsäkringsfonden, likväl endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till pensionskassan minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

63 a §

En förmånsförhöjning som understiger 5,39 euro betalas inte. Beloppet justeras årligen enligt den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

64 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i tillämpliga delar dessutom 12 d och 17 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 e §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom. samt 17 j § i lagen om pension för arbetstagare.

64 a §

En eller flera legitimerade läkare skall i pensionskassan delta i beredningen av ärenden som gäller arbetsoförmåga eller rehabilitering samt av andra ärenden som inbegriper medicinska frågor. Pensionskassans läkare kan anteckna sin ståndpunkt i handlingarna utan att följa vad som i 23 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) bestäms om formkraven för rättsmedicinska intyg och utlåtanden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar efter att denna lag har trätt i kraft. På sådan invalid-, arbetslöshets- och familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar år 2005, eller på sådan ålderspension i fråga om vilken arbetstagaren har nått den pensionsålder för ålderspension som anges i 14 § 1 eller 2 mom. i lagen om sjömanspensioner innan denna lag trädde i kraft, tillämpas dock de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande. Om arbetstagaren emellertid har fyllt 63 år innan arbetsoförmågan började, beviljas arbetstagaren oreducerad ålderspension i stället för invalidpension. Om arbetstagaren fyller 63 år före utgången av den primärtid som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen, beräknas och beviljas pensionen även år 2005 i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, i stället för att beviljas i form av invalidpension. Om arbetstagaren är 62 år när han eller hon år 2005 uppfyller de villkor för arbetslöshetspension som avses i 15 e § i denna lag, beviljas han eller hon i stället för arbetslöshetspension oreducerad ålderspension enligt 22 § 3 mom. i denna lag, om inte något annat följer av 11 mom.

Denna lags 1 § 4 mom. 2 punkt tillämpas så, att arbetsgivarens skyldighet att ordna pensionsskydd enligt denna lag för en arbetstagare under 18 år upphör den 1 januari 2005. På grundval av en förmån som nämns i 11 b § i denna lag intjänas pension från och med denna lags ikraftträdande.

Ett anställningsförhållande som börjat innan denna lag trädde i kraft och som pågår när denna lag träder i kraft avslutas den 31 december 2004, och den pensionsrätt som tjänats in under anställningsförhållandet räknas ut enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Likaså beräknas den pensionsrätt som innan denna lag trädde i kraft intjänats på basis av förmåner som enligt 16 e § i lagen om sjömanspensioner berättigar till arbetspensionstillägg i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Pensionsskyddscentralen utfärdar närmare anvisningar om beräkningen av arbetspensionstillägget. När pensionen beviljas höjs den intjänade pensionsrätten med den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare så att den motsvarar beräkningstidpunkten.

När en pension som intjänats enligt denna lag fastställs enligt 16 §, fastställs den pensionsrätt som intjänats för tiden innan denna lag trädde i kraft på det sätt som föreskrivs i 1—3 punkten i detta moment med tillämpning av bestämmelserna i 16 §, 20 § 1 mom. och 22 a § i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft, samt 7 mom. i ikraftträdandebestämelsen i en lag om ändring av lagen om sjömanspensioner (1745/1995), som följer:

1) de pensioner som fastställts särskilt för varje anställningsförhållande sammanräknas; maximibeloppet av en pension som intjänats för tiden innan denna lag trädde i kraft är dock 50 procent av arbetstagarens genomsnittliga månadslön beräknad på grundval av de sammanlagda lönerna för arbetstagarens olika anställningsförhållanden under de tio sista sjötjänståren; vid beräkandet av de tio sista sjötjänståren beaktas år 2004 och de kalenderår som föregår detta år, dock så att högst fyra kalenderår beaktas i fråga om den tid som föregår år 1996; vid beräkandet av de tio sista sjötjänståren beaktas dock inte sådana

sjötjänstår för vilka arbetstagaren har betalats deltidspension enligt 14 b §; den genomsnittliga månadslönen fastställs dock på basis av de kalenderår och de inkomster på grundval av vilka den hade fastställts om arbetstagaren hade blivit arbetsoförmögen den 31 december 2004; om den ovan nämnda genomsnittliga månadslönen är väsentligt lägre eller högre än den lön som den försäkrade har fått för sjömansarbete under en så lång tid att den högre eller lägre lönen kan anses stabiliserad, beaktas såsom genomsnittlig månadslön den genomsnittliga förvärvsinkomst som den försäkrade skulle ha haft om någon förändring inte hade inträffat,

2) den intjänade pensionsrätten beräknas på det sätt som föreskrivs i 1 punkten; den pension som beräknats på detta sätt omvandlas med en koeficient som fås genom att man delar talet 1,6, som utvisar den tillväxtprocent för pensionen som anges i 16 § 2 mom. 1 punkten i denna lag, med talet 2,

3) den intjänade pensionsrätten fastställs med tillämpning av bestämmelserna i 22 a § i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft.

När en pension som intjänats enligt denna lag fastställs enligt 16 §, fastställs det sammanlagda beloppet av en pension som intjänats enligt denna lag och en pension som anges ovan i 5 mom. vilken intjänats för tiden före denna lags ikraftträdande på det sätt som föreskrivs i 1, 2 eller 3 punkten, så att den regel i 1, 2 eller 3 punkten tillämpas som ger det största pensionsbeloppet, som följer:

1) beloppet av en pension som intjänats enligt denna lag läggs till beloppet av en pension som anges ovan i 5 mom. 1 punkten vilken intjänats för tiden innan denna lag trädde i kraft; beloppet av den ålders- eller invalidpension som har räknats ut på detta sätt kan dock överskrida det maximibelopp som anges ovan i 5 mom. 1 punkten endast till den del pensionen enligt denna lag har intjänats efter utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren har uppnått den 63 års ålder som anges i 14 § 1 mom. i denna lag eller den sänkta pensionsålder som anges i 14 § 2 mom.,

2) beloppet av en pension som intjänats enligt denna lag läggs till beloppet av en

pension som anges ovan i 5 mom. 2 punkten vilken intjänats för tiden innan denna lag trädde i kraft,

3) beloppet av en pension som intjänats enligt denna lag läggs till beloppet av en pension som anges ovan i 5 mom. 3 punkten vilken intjänats för tiden innan denna lag trädde i kraft.

När en pension som intjänats enligt denna lag fastställs enligt 17 §, fastställs den pensionsrätt som intjänats för tiden innan denna lag trädde i kraft på det sätt som föreskrivs i 1 eller 2 punkten i detta moment med tillämpning av 17 § och 20 § 1 mom. i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft, samt 7 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (1745/1995), som följer:

1) den intjänade pensionsrätten fastställs på det sätt som föreskrivs i 5 mom. 1 punkten.,

2) den intjänade pensionsrätten fastställs med tillämpning av bestämmelserna i 17 § i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft, till den del den till pension berättigande tiden hänför sig till tiden efter den 31 december 1990; beloppet av en pension som intjänats före den 1 januari 1991 utgör för varje till pension berättigande betalningsmånad 1/8 procent av den lön som utgör grund för pensionen.

När en pension som intjänats enligt denna lag fastställs enligt 17 §, fastställs det sammanlagda beloppet av en pension som intjänats enligt denna lag och en pension som anges ovan i 7 mom. vilken intjänats för tiden före denna lags ikraftträdande på det sätt som föreskrivs i 1 eller 2 punkten, så att den regel i 1 eller 2 punkten tillämpas som ger det största pensionsbeloppet, som följer:

1) beloppet av en pension som intjänats enligt denna lag läggs till beloppet av en pension som anges ovan i 7 mom. 1 punkten vilken intjänats för tiden innan denna lag trädde i kraft; beloppet av den ålders- eller invalidpension som har räknats ut på detta sätt kan dock uppgå högst till det maximibelopp som anges ovan i 5 mom. 1 punkten,

2) beloppet av en pension som intjänats enligt denna lag läggs till beloppet av en

pension som anges ovan i 7 mom. 2 punkten vilken intjänats för tiden innan denna lag trädde i kraft.

Om det sammanlagda beloppet av en ålders- eller invalidpension som uträknats enligt 6 mom. 1 punkten eller 8 mom. 1 punkten samt en pension som intjänats enligt 11 b § i denna lag och enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003) överstiger det maximibelopp som anges i 5 mom. 1 punkten, avdras från den ålders- eller invalidpension som fastställs enligt lagen om sjömanspensioner det belopp som överstiger det nämnda maximibeloppet. När pensionernas sammanlagda belopp räknas ut beaktas dock inte en i 6 mom. 1 punkten angiven pension som intjänats enligt denna lag, till den del den intjänats efter utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren har nått den 63 års ålder som anges i 14 § 1 mom. i denna lag eller den sänkta pensionsålder som anges i 14 § 2 mom.

En arbetstagare som är född före år 1950 har rätt till förtida ålderspension enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft ända tills han eller hon fyller 62 år.

Utan hinder av vad som bestäms i denna lag, har en arbetstagare som är född före år 1944 rätt att få individuell förtidspension enligt 15 och 23 a § i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft, dock så att arbetstagaren efter att ha fyllt 63 år beviljas ålderspension. En förutsättning för individuell förtidspension är att rätten till återstående tid fastställs enligt 12 a och 12 b § i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft. Vid beräkandet av pensionen iaktas dock bestämmelserna om invalidpension i 12 och 12 a §. Individuell förtidspension ändras till ålderspension vid 63 års ålder. Härvid tillämpas dock inte 13 § på ålderspensionen.

Utan hinder av vad som bestäms i denna lag tillämpas på en sådan person som avses i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (1745/1995) 16 § 1 mom., 17 § 3 mom. och 22 a § 1 mom. i lagen om sjömanspensioner, sådana de lyder vid den nämnda

lagens ikraftträdande. På en sådan person och på en person som avses i 6 och 7 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (1268/1999) tillämpas 15 e § 3 mom. i lagen om sjömanspensioner, sådan den lyder vid den sistnämnda lagens ikraftträdande, samt 3 a § 2 mom. 2 punkten, 11, 12, 12 a—12 c, 16, 16 a—16 d, 17, 20 och 22 a § i lagen om sjömanspensioner samt 8 § i lagen om pension för arbetstagare, sådana de lyder före denna lags ikraftträdande.

Utan hinder av vad som bestäms i 14 b § 3 mom. i denna lag, fastställs den stabiliserade förvärvsinkomsten enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, om pensionsfallet för deltidspensionen inträffar år 2005. På deltidspension för en arbetstagare som är född före år 1947 och på ålderspension som beviljas efter deltidspensionen tillämpas dessutom vad som bestäms i 14 §, det inledande stycket i 14 b § 1 mom. samt 14 c § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydde innan denna lag trädde i kraft, samt i 16 § 4 mom. och 17 § 7 mom., sådana de lydde den 31 december 2002. En sådan arbetstagare har rätt till förtida ålderspension enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, dock så att arbetstagaren efter att ha fyllt 63 år har rätt att få oreducerad ålderspension. Om arbetstagaren emellertid efter att ha fyllt 65 år fortsätter i deltidsarbete, ändras deltidspensionen till lika stor ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den då 65 års ålder uppnås. Då arbetstagaren fortsätter i deltidsarbete efter att ha fyllt 63 år intjänas, utan hinder av vad som bestäms i 16 § 2 mom. 3 punkten och 17 § 2 mom. 3 punkten i denna lag, på grundval av förvärvsinkomsten 2 procent per år i pension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 63 år till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 65 år, och 1,6 procent per år för tiden mellan ingången av månaden efter den under vilken 65 års ålder uppnås och utgången av den månad under vilken 68 års ålder uppnås. Om den ålderspension som intjänats för deltidsarbete börjar senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnås, höjs den uppskjutna pensions-

delen på det sätt som föreskrivs i 22 § 1 mom. Vad som bestäms ovan i detta moment tillämpas också på den pension som skall beviljas efter sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet inträffat före denna lags ikraftträdande.

Om en invalid- eller arbetslöshetspension har fastställts enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, intjänas ny pension på basis av inkomster som erhålls under en tid med pension, utan hinder av vad som bestäms i 2 mom., i enlighet med 16 § 2 mom. 1 punkten eller 17 § 2 mom. 1 punkten i denna lag, och den pension som intjänats på detta sätt beviljas när invalid- eller arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension vid 65 års ålder.

Utan hinder av vad som bestäms i 2 mom. intjänas ny pension på basis av inkomster som erhålls under en tid med ålderspension i enlighet med 16 § 2 mom. 1 punkten eller 17 § 2 mom. 1 punkten i denna lag från och med att denna lag träder i kraft, och den pension som intjänats på detta sätt beviljas enligt 14 § 5 mom. i denna lag, även om arbetstagaren före denna lags ikraftträdande har uppnått den pensionsålder för ålderspension som föreskrivs i 14 § 1 eller 2 mom. i lagen om sjömanspensioner.

Den nedre åldersgräns på 18 år som anges i 11 § 1 mom. i denna lag tillämpas på efter 1986 födda arbetstagares förvärvsinkomster som har tjänats in när denna lag trädde i kraft eller därefter. Den åldersgräns på 68 år som anges i samma lagrum tillämpas på arbetstagares förvärvsinkomster som har tjänats in när denna lag trädde i kraft eller därefter.

Utan hinder av vad som bestäms i denna lag har en före år 1933 född arbetstagare fortfarande rätt till barntillägg enligt de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

Denna lags 12, 12 a och 12 b § tillämpas på ett pensionsfall som inträffar den 1 januari 2006 eller därefter. Om pensionsfallet inträffar under åren 2006—2009, beaktas som förvärvsinkomst för år 2004 när inkomsten för den återstående tiden bestäms den till årsinkomst ändrade pensionslön på grundval av vilken pensionsdelen för den återstående tiden skulle ha beräknats om arbetstagaren hade blivit arbetsoförmögen den 31 december

2004, och förvärvsinkomsten för år 2005 beaktas så som bestäms i 12 och 12 a § i denna lag. Härvid används även som granskningstid på motsvarande sätt det antal år som skall beaktas som grund för inkomsten för den återstående tiden. Om pensionsfallet inträffar år 2010, beaktas förvärvsinkomsten för år 2005 så som bestäms i 12, 12 a och 12 b § i denna lag, och granskningstiden bestäms på motsvarande sätt på basis av åren 2005—2010. Vid fastställandet av den inkomstförsättning som avses i 25 § 1 mom. 2 punkten i denna lag beaktas dock förvärvsinkomsterna för de fem kalenderår som föregår dagen för rehabiliteringsfallet.

Den förhöjning som avses i 12 c § i denna lag beviljas också beträffande en invalidpension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft. Om en familjepension fastställs på grundval av en ovan avsedd invalidpension, läggs förhöjningen också till den invalidpension som utgör grund för familjepensionen. Härvid beviljas förhöjningen enligt den i 12 c § avsedda förhöjningsprocent som motsvarar arbetstagarens ålder vid ingången av år 2010. Förhöjningen läggs till en pension som samordnats enligt 8 eller 8 a § i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003). Om familjepensionen fastställs enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, läggs förhöjningen till den familjepension som samordnats enligt 8 eller 8 a § i lagen om pension för arbetstagare, sådana nämnda lagrum lydte innan denna lag trädde i kraft.

Utan hinder av vad som bestäms i 16 § 1 mom. 2 punkten i denna lag har en arbetstagare som är född före år 1950 rätt till invalidpension eller arbetslöshetspension som fastställs enligt 16 § 2—7 mom. i denna lag, under förutsättning att pensionskassan enligt 2 § i lagen om sjömanspensioner är behörig att handlägga ansökan om pensionen och arbetstagaren vid tidpunkten för pensionsfallet skulle ha rätt till återstående tid enligt 12 a—12 c § i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft.

Bestämmelsen i 9 § i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003)

tillämpas också på sådan pension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft.

När de pensioner som avses ovan i 12 mom. räknas ut tillämpas fram till år 2011 ett index där avvägningskoefficienten för förändringen i lönenivån är 0,5 och avvägningskoefficienten för förändringen i prisnivån 0,5, så som bestäms i 9 § i förordningen om pension för arbetstagare, sådan den gällde innan denna lag trädde i kraft.

Vad som i 11 a § i denna lag bestäms om de förvärvsinkomster som utgör grund för pensionen tillämpas också på en pension som med stöd av 2, 12 eller 13 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i denna lag fastställs enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft.

Utan hinder av vad som bestäms i denna lag, kan pensionslönen för ett anställningsförhållande som upphört innan denna lag trädde i kraft, i samband med ett pensionsfall som inträffat när denna lag trädde i kraft eller därefter, justeras enligt prövning i enlighet med 16 d §, sådan den lydte innan denna lag trädde i kraft, och pensionslönen för ett anställningsförhållande som upphört före år 1996 i enlighet med 8 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (1745/1995).

De belopp som anges i 3 a § 2 mom. 2 punkten, 11 b § 1 och 2 mom., 12 § 1 och 4 mom., 15 c § 1 mom., 15 e § 4 mom. 2 punkten, 16 § 1 mom. 2 punkten, 25 § 1 mom. 2 punkten och 63 a § 4 mom. i denna lag motsvarar år 2004 värdet 1 (1,000) för den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

Om pensionsfallet för invalidpension inträffar år 2006 utgörs, utan hinder av vad som bestäms i 3 a § 2 mom. 2 punkten, den granskningstid som avses i 12 § av år 2005 i stället för av de två senaste kalenderåren.

När sådan invalidpension i fråga om vilken pensionsfallet inträffat innan denna lag trädde i kraft eller under år 2005 justeras så att delinvalidpension blir full invalidpension eller så att full invalidpension blir delinvalidpension eller när pensionen dras in eller avbryts tillämpas bestämmelserna i 15 § 1 och 3 mom., 17 § 1 mom. samt 23 § 1 och 3 mom.

i lagen om sjömanspensioner, sådana de lydde innan denna lag trädde i kraft.

Utan hinder av vad som bestäms i 2 § 2—6 mom. i denna lag, iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte om en av de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft och en annan pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser som träder

i kraft vid ingången av år 2005, om inte pensionsanstalterna avtalar om iakttagandet av arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn skulle vara sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som enligt 15 § 3 mom. i denna lag beviljas som oreducerad ålderspension i stället för invalidpension.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 885

L a g**om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/1961) 1 c § 5 mom., 5 § 4 mom., 7 f §, 12 § 2 mom. och 13 a §,

sådana de lyder, 1 c § 5 mom., 5 § 4 mom., 6 a § 3 mom. och 7 f § i lag 634/2003, 12 § 2 mom. i lag 639/1966 samt 13 a § i lagarna 979/1993, 846/1994 och 390/1995, samt

ändras den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 1 § 1 mom., 1 § 1 mom. 3 punkten, 4 § 6 mom., den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 4 c § 1 mom., 4 c § 1 mom. 1 punkten och 4 mom. 2 punkten, 4 d § 2 och 4 mom., 4 f § 1 mom. 1 och 7 punkten, 4 h § 1 mom. 2 punkten, den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 5 § 1 mom., 5 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom., 5 b § 4—7 mom., 5 c § 1—3 mom., 6 § och mellanrubriken före den, 6 a, 7 och 7 a §, 7 c § 1, 2 och 4 mom., i 7 d § 1 mom. det inledande stycket samt 2 och 3 mom., 7 e § 1 och 2 mom., 7 i § 1 mom., 8 § 6 mom., 8 d § 1 mom., 10 a § 3 mom., 10 c § 2 mom., 10 d § 1 mom., 12 § 1 mom. 2, 4 och 5 punkten, 12 a § 3 mom., 12 b § 1 mom., 12 c §, 12 d § 1 mom., 13 b § 4 mom., 17 a § 2 mom. 1 punkten, 17 b § 2 mom., 19 b § 5 mom., 19 c § 2, 3 och 7 mom., 19 d § 4 mom. samt 19 e §,

sådana de lyder, den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 1 § 1 mom., 1 § 1 mom. 3 punkten, 4 § 6 mom., den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 4 c § 1 mom., 4 c § 4 mom. 2 punkten, 4 f § 1 mom. 7 punkten, 4 h § 1 mom. 2 punkten, den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 5 § 1 mom., 5 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom., 5 b § 4—7 mom., 5 c § 3 mom., 6, 6 a, 7 och 7 a §, 7 c § 1, 2 och 4 mom., i 7 d § det inledande stycket samt 2 och 3 mom., 7 e § 1 och 2 mom., 7 i § 1 mom., 8 d § 1 mom., 12 § 1 mom. 2 punkten, 12 b § 1 mom. och 19 b § 5 mom. i nämnda lag 634/2003, 4 c § 1 mom. 1 punkten i lag 1263/1999, 4 d § 2 mom. i lag 1482/1995, 4 d § 4 mom. i lag 666/1985, 4 f § 1 mom. 1 punkten i lag 603/1986, 5 c § 1 mom. i lag 559/1993, 5 c § 2 mom. i lag 605/1989, mellanrubriken före 6 § i nämnda lag 559/1993, 8 § 6 mom. i lag 50/1985, 8 d § 2 och 3 mom. i lag 100/1990, 10 a § 3 mom. i lag 147/2002, 10 c § 2 mom. i lag 1332/2003, 10 d § 1 mom. i lag 375/2001, 12 § 1 mom. 4 punkten i lag 1293/1996, 12 § 1 mom. 5 punkten i lag 895/2000, 12 a § 3 mom. och 13 b § 4 mom. i nämnda lag 390/1995, 12 c § i nämnda lagar 390/1995 och 634/2003, 12 d § 1 mom., 17 a § 2 mom. 1 punkten, 17 b § 2 mom. och 19 c § 7 mom. i lag 1169/2003, 19 c § 2 och 3 mom. i lag 1331/1999, 19 d § 4 mom. i lag 1284/2001 och 19 e § i nämnda lagar 1482/1995 och 634/2003, samt

fogas till 5 b §, sådan den lyder i nämnda lag 634/2003, ett nytt 6 mom., varvid de ändrade 6 och 7 mom. blir 7 och 8 mom., en ny mellanrubrik före 7 i §, till 12 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1040/1998 och i nämnda lagar 639/1966, 1293/1996 och 634/2003, en ny 6 punkt samt till 19 c §, sådan den lyder i lag 1230/2000 samt i nämnda lagar 1331/1999 och 1169/2003, ett nytt 7 mom., varvid det ändrade 7 mom. blir 8 mom., som följer:

RP 39/2004
ShUB 11/2004
RSv 86/2004

1 §

En arbetsgivare är skyldig att anordna och bekosta pensionsskydd som uppfyller minimivillkoren enligt denna lag för var och en av sina arbetstagare vars anställningsförhållande har fortgått utan avbrott minst en månad. Arbetstagaren är skyldig att i enlighet med vad som bestäms i 12 b § delta i bekostandet av det pensionsskydd som uppfyller minimivillkoren enligt denna lag. Lagen gäller dock inte anställningsförhållanden

3) i vilka förvärvsinkomsten på det sätt som närmare bestäms genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet understiger 229,34 euro per månad,

4 §

Invalidpension betalas, om inte något annat följer av 4 d §, från ingången av den månad som följer närmast på den under vilken rätten till pension uppkommit, fram till 63 års ålder. Invalidpension beviljas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än ett år före den månad som följer närmast efter ansökan om pension. Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av i 7 mom. avsett rehabiliteringsstöd för viss tid. Invalidpensionen ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåtts. Härvid ändras en delinvalidpension till sådan ålderspension som till beloppet motsvarar full invalidpension. Om arbetstagaren emellertid har fyllt 63 år före utgången av den primärtid som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen, beräknas och beviljas pensionen i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, i stället för att beviljas i form av invalidpension. Rätt till pension som intjänats under tiden för invalidpension föreligger på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, under förutsättning att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon skall pensioneras, eller från den tidpunkt efter invalidpensionens upphörande vid vilken en sådan ny pension beviljas på vilken 7 e § 2 eller 3 mom. inte skall tillämpas.

4 c §

Berättigad till arbetslöshetspension är en före 1950 född långvarigt arbetslös arbetstagare när han eller hon har fyllt 60 år fram till det att han eller hon fyller 63 år, förutsatt att

1) arbetstagaren under de 15 kalenderår som omedelbart föregått den dag för pensionsfallet som avses i 3 mom. under sammanlagt minst fem år har intjänat grundpension enligt 8 § 4 mom. eller annan därmed jämförbar pension som grundar sig på ett anställnings- eller tjänsteförhållande; på grundval av förvärvsinkomsten beaktas den pensionsgrundande tiden därvid på det sätt som bestäms i 4 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden,

Arbetslöshetspension beviljas tills vidare. Arbetslöshetspension utbetalas dock inte

2) för en kalendermånad under vilken pensionstagaren är i förvärvsarbete och därvid per månad förtjänar minst 523,61 euro; inte heller

4 d §

Utan hinder av 1 mom. skall full invalidpension betalas enligt 4 § 6 mom., om pensionsansökan har gjorts innan dagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats för de i 1 mom. nämnda 150 första betalningsdagarna. Härvid förutsätts likväl för betalning av full invalidpension att det före utgången av den kalendermånad som följer på pensionsansökan eller, om det under denna tid har ansökts om dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, före utgången av den kalendermånad som följer på ansökan inte har beviljats sådan dagpenning som skall betalas för minst en månad utan avbrott och som hänför sig till tiden efter arbetsoförmågans början eller, om dagpenningsansökan som hänför sig till denna tid har avslagits, till tiden efter avslaget. Om utbetalningen av dagpenning under primärtiden upphör enligt 15 a § i sjukförsäkringslagen på grund av att ålderspension som har beviljats arbetstagaren enligt någon annan lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. börjar, skall

arbetstagaren betalas full invalidpension från den nämnda pensionens början, dock tidigast från den tidpunkt som anges i 4 § 6 mom.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt enligt 1 mom., skall pensionen betalas till sjukförsäkringsfonden till den del den motsvarar för samma tid utbetald dagpenning enligt sjukförsäkringslagen.

4 f §

Berättigad till deltidspension är en arbetstagare i åldern 58—67 år som har övergått till deltidarbete, förutsatt att

1) arbetstagaren inte har rätt till grundpension enligt 8 § 4 mom. eller annan därmed jämförbar, på ett anställnings- eller tjänsteförhållande grundad pension och att arbetstagaren inte, efter att ett sådant anställningsförhållande som avses i denna lag har upphört, på grundval av en sådan heltidsanställning som avses i 14 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner eller 9 d § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner, har rätt till deltidspension i enlighet med nämnda lagar;

7) arbetstagarens förvärvsinkomst har nedgått så att hans eller hennes förvärvsinkomst av sådant deltidarbete som avses i 5 punkten utgör minst 35 och högst 70 procent av den stabiliserade förvärvsinkomst som avses i 3 mom., varvid förvärvsinkomsten dock skall uppgå till minst det belopp som anges i 1 § 1 mom. 3 punkten; minskningen i arbetstiden får dock inte väsentligt skilja sig från nedgången i förvärvsinkomsterna.

4 h §

En arbetstagare har rätt att, för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmågan, få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering, om

2) förvärvsinkomsten för den i arbetstagarens pension ingående återstående tid som avses i 7 c § är minst 25 133,40 euro, om arbetstagaren hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt (*dagen för rehabiliteringsfallet*) då ansökan gjordes eller då sökandens reha-

biliteringsbehov senast skall redas ut enligt 6 § i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991); om arbetstagaren redan får invalidpension förutsätts att förvärvsinkomsten för den återstående tiden uppgår till minst det gränobelopp som nämns ovan eller att den återstående tiden enligt 6 a och 6 b §, sådana dessa lagrum lyder den 31 december 2004, har beaktats i pensionen; dagen för rehabiliteringsfallet är dock dagen före rehabiliteringsåtgärden, om ansökan om rehabilitering görs när rehabiliteringsåtgärden redan inletts, eller sjukledighetens första dag, om den sökandes sjukledighet har börjat medan anställningsförhållandet pågick och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började.

5 §

Pensionen tillväxer årligen på grundval av den pensionsgrundande förvärvsinkomst som omfattas av denna lag för ettvarit år med

1) 1,5 procent fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 53 år, och på grundval av de pensionsgrundande förvärvsinkomster som pensionstagaren har haft under en tid för vilken han eller hon enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. har fått invalid-, arbetslöshets- eller ålderspension eller generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, avträdelsestöd eller avträdelseersättning eller motsvarande pension från utlandet, samt på grundval av den grund för pension som avses i 6 a §, så som föreskrivs i 7 e § 1 mom.,

För den tid för vilken arbetstagaren har fått invalidpension tillväxer pensionen från och med ingången av det år under vilket arbetsoförmågan började till utgången av den månad under vilken pensionen upphör på grundval av den förvärvsinkomst för återstående tid som avses i 7 c §, så som föreskrivs i 7 e § 1 mom.

5 b §

Om pensionstagaren har återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte

längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen, dras invalidpensionen in från och med ingången av den kalendermånad som följer efter det att pensionstagaren återfått arbetsförmågan. Utbetalningen av invalidpension kan avbrytas eller dras in om pensionstagaren förvärvsarbetar. Rehabiliteringspennningen dras in om dess mottagare utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering eller utan giltig orsak har avbrutit sådan rehabilitering.

När förändringar i pensionstagarens arbetsförmåga eller återfående av arbetsförmågan bedöms eller avbrytande av invalidpensionen övervägs, beaktas förändringarna i hans eller hennes förvärvsinkomst. Rätt till delinvalidpension föreligger inte för den tid under vilken förvärvsinkomsterna överstiger 60 procent av den stabiliserade genomsnittliga inkomsten för tiden före arbetsoförmågan började, och rätt till full invalidpension föreligger inte för den tid under vilken förvärvsinkomsterna överstiger 40 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten, förutsatt att överskridandet av inkomstgränsen inte är tillfälligt.

Om förvärvsinkomsten är minst 40 men högst 60 procent av den genomsnittliga inkomst som avses i 5 mom., justeras pensionen så att den blir en delinvalidpension. Om förvärvsinkomsten överstiger 60 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten, dras invalidpensionen in eller avbryts utbetalningen av den.

Invalidpensionen justeras, avbryts eller dras in på ansökan av pensionstagaren eller på pensionsanstaltens initiativ på de villkor som anges ovan i 1 och 3—6 mom. Pensionen justeras, avbryts eller indras dock inte för en längre tid än ett år före den närmast följande kalendermånaden efter pensionstagarens ansökan om justering eller pensionsanstaltens vidtagande av justeringsåtgärder. Om en invalidpension vars utbetalning avbrutits dras in, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrytandet.

Om invalidpensionen dras in eller rehabiliteringsstödet upphör, kan pensionen för att stödja återgången till arbete fortgå i form av rehabiliteringsstöd till samma belopp som delinvalidpension även för en kortare tid än

ett år. Delinvalidpensionen kan betalas som full pension under sådan rehabilitering som avses i 4 h §.

5 c §

Deltidspensionens belopp är, om inte något annat följer av 2 och 3 mom., 50 procent av skillnaden mellan den enligt 4 f § 3 mom. fastställda stabiliserade förvärvsinkomsten och förvärvsinkomsten av sådant förvärvsarbete på deltid som omfattas av en lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom.

Om en arbetstagare har rätt att få deltidspension också enligt en annan lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom., utgör deltidspensionen enligt denna lag samma relativa andel av det i 1 mom. avsedda beloppet som andelen försäkrade förvärvsinkomster enligt denna lag utgör av de förvärvsinkomster som avses i de lagar på grundval av vilka deltidspensionen beviljas och som omfattas av den stabiliserade förvärvsinkomsten.

Deltidspensionens maximibelopp är 75 procent av den enligt 8 § samordnade pensionen som arbetstagaren har intjänat enligt en lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. samt enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003) innan deltidspensionen börjar. Om arbetstagaren har rätt till deltidspension också enligt någon annan lag eller pensionsstadga och den gränsdragning som avses här minskar deltidspensionen, görs minskningen med beaktande av dessa lagar och stadgor och i förhållande till de förvärvsinkomster som omfattas av den stabiliserade förvärvsinkomsten.

Till pension berättigande inkomster

6 §

Till pension berättigar sådana förvärvsinkomster som är försäkrade i enlighet med 1 § och som arbetstagaren har förtjänat från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 18 års ålder uppnåtts till utgången av den månad under vilken 68 års ålder uppnåtts. Till pension berättigar dock inte förvärvsinkomsterna för det år under vilket arbetsoför-

mågan började, om den återstående tiden enligt 7 c § har räknats såsom till pension berättigande när invalidpensionen bestäms.

6 a §

Till pension berättigar också de förmåner som nämns nedan i 1—9 punkten och som arbetstagaren har erhållit från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 18 års ålder uppnåtts till utgången av det år som föregår pensionsfallet. En förutsättning är att arbetstagaren före ingången av det år under vilket pensionsfallet inträffar har haft minst 12 566,70 euro i försäkrad förvärvsinkomst enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. Förmånerna berättigar dock inte till pension för den tid för vilken arbetstagaren har erhållit någon annan pension än familjepension enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom.

Den pensionsrätt som avses i denna paragraf fastställs enligt de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för förmånerna enligt följande:

1) sådan arbetsinkomst enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) som ligger till grund för moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning,

2) inkomst som ligger till grund för alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002),

3) inkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa under förutsättning att dagpenningen innan 63 års ålder uppnåtts har erhållits i egenskap av sådan löntagare som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller sådan företagare som avses i 1 kap. 6 § 2 mom. i nämnda lag,

4) inkomst som ligger till grund för förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002),

5) inkomst som ligger till grund för den utbildningsdagpenning som avses i 10 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

6) inkomst som ligger till grund för vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000),

7) arbetsinkomst som ligger till grund för rehabiliteringspenning enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller enligt

lagen om rehabiliteringspenning (611/1991), eller för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring, för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren, dock inte om rehabiliteringspenningen har utbetalats som ett tillägg till pension,

8) sådan arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenning och specialvårdspenning och som avses i sjukförsäkringslagen, för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren,

9) arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid för vilken dagpenning har betalats till arbetstagaren, om arbetstagaren inte får sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen på grund av denna ersättning för förlorad inkomst.

För den tid för vilken en sådan förmån som avses i 1 mom. 1 punkten har betalats till arbetstagaren, utgörs grunden för pensionen av den arbetsinkomst som ligger till grund för den nämnda förmånen, förhöjd med koefficienten 1,17. För den tid för vilken förmånen har betalats till arbetsgivaren utgörs grunden för pensionen av den arbetsinkomst som ligger till grund för den nämnda förmånen, omvandlad med koefficienten 0,17. Om emellertid en förmån har betalats till ett belopp motsvarande minimidagpenning därför att förvärvsinkomster saknas eller de har varit låga, utgörs grunden för pensionen av 523,61 euro per månad. Om en förmån på grund av återgång till arbetet har betalats till ett belopp motsvarande minimidagpenning, utgörs grunden för förmånen av beloppet av den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren.

Grund för pensionen utgör 75 procent av den inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för en förmån som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten och 65 procent av den inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för en förmån som avses i 4—9 punkten.

7 §

Vid fastställandet av den förvärvsinkomst

som utgör grund för pensionen beaktas lön eller något annat vederlag som har betalats eller avtalats att betalas som ersättning för arbete. Ett sådant vederlag anses höra till den förvärvsinkomst som utgör grund för pensionen även då det erläggs till arbetstagaren av ett konkursbo, en sådan myndighet som enligt lagen om lönegaranti (866/1998) ansvarar för lönegarantin eller av någon annan betalare (*ställföreträdande betalare*) i stället för av arbetsgivaren.

Om det vederlag som skall erläggas för arbetet har avtalats att delvis eller helt gottgöras i form av

1) betjäningssavgifter eller frivilliga gåvor av allmänheten,

2) dagpenning som betalas av en sjukkasse enligt lagen om försäkringskassor och som arbetstagaren erhåller i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal, eller av

3) stöd för privat vård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), eller något annat stöd som betalas av staten eller kommunen,

anses också denna inkomst höra till den förvärvsinkomst som utgör grund för pensionen.

Som sådant vederlag för arbete som avses i 1 mom. anses bland annat inte

1) en personalförmån som tillhandahållits av arbetsgivaren,

2) en ränteförmån för ett lån som erhållits på grundval av ett anställningsförhållande,

3) en förmån som innefattar rätten att på grundval av ett anställningsförhållande teckna aktier eller andelar i ett samfund till ett lägre pris än det gängse, om förmånen kan utnyttjas av en majoritet av de anställda,

4) en i 66 § i inkomstskattelagen avsedd förmån som uppkommer genom användning av en anställningsoption, eller en prestation som är baserad på ett anställningsförhållande och som fastställs enligt förändringen av värdet på företagets aktier,

5) dagpenning eller någon annan ersättning för kostnader för arbetsresor,

6) lön för väntetid enligt 2 kap. 14 § 1 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001),

7) en ersättning eller något annat skadestånd som betalas med anledning av att ett arbetsavtal upphävs,

8) i personalfondslagen (814/1989) avsedda vinstpremieandelar som har överförts till en personalfond eller lyfts kontant, eller en fondandel som har lyfts ur personalfonden,

9) andelar som med stöd av bolagsstämmans beslut betalas till en arbetstagare i form av vinstutdelning eller som kontant vinstpremie, under förutsättning att den kontanta vinstpremien betalas till hela personalen och att man inte med hjälp av den försöker ersätta det avlöningssystem som fastställts i ett kollektivavtal eller arbetsavtal, och att grunderna för fastställandet av den kontanta vinstpremien överensstämmer med 2 § 2 mom. i personalfondslagen och att företagets fria kapital är större än det sammanlagda beloppet av den kontanta vinstpremie som fastställs vid bolagsstämman och den utdelning som skall betalas till aktieägarna, och inte heller

10) en vinstandel eller utdelning som en delägare i ett företag har lyft.

I de situationer som avses ovan i 3 mom. 9 punkten förutsätts dessutom att man inte beträffande betalningen av vinstpremie har ingått ett avtal som är bindande för arbetsgivaren och att ägarna fattar ett bindande beslut om utbetalning av kontant vinstpremie vid bolagsstämman efter räkenskapsperiodens slut och att vinstpremierna betalas därefter. En tilläggsförutsättning är att saken behandlas på det sätt som avses i lagen om samarbete inom företag (725/1978) eller på något annat motsvarande sätt.

När en arbetstagare från Finland sänds utomlands för att arbeta eller när arbetstagaren utomlands anställs av en finsk arbetsgivare så att arbetstagaren omfattas av tillämpningsområdet för denna lag, betraktas den lön som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland, med avvikelse från vad som bestäms i 1—4 mom., som den förvärvsinkomst som utgör grund för pensionen. Om motsvarande arbete inte finns i Finland, betraktas den lön som annars kan anses motsvara nämnda arbete som förvärvsinkomst.

7 a §

Då pensionen räknas ut avdras från förvärvsinkomsten för vart och ett år ett belopp som motsvarar det i 12 b § avsedda procenttal

för arbetstagarnas pensionsavgift som fastställts för året i fråga eller den förhöjda avgift som fastställts för personer som fyllt 53 år.

7 c §

Då invalidpensionen räknas ut skall även tiden från ingången av det kalenderår då arbetstagaren har blivit arbetsoförmögen till utgången av den kalendermånad då arbetstagaren fyller 63 år (*återstående tid*) räknas såsom till pension berättigande tid. En förutsättning är dock att arbetstagaren under de tio kalenderår som föregick det år under vilket arbetsoförmågan började har haft minst 12 566,70 euro i sådana förvärvsinkomster som omfattas av en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom.

Den förvärvsinkomst som pensionen för den återstående tiden grundar sig på (*förvärvsinkomst för den återstående tiden*) bestäms på grundval av de förvärvsinkomster enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom., vilka arbetstagaren har erhållit under de fem kalenderår som föregick det år under vilket arbetsoförmågan började (*granskningstid*). När inkomsten för den återstående tiden bestäms skall årsinkomsterna justeras enligt 7 b §. Inkomsten för den återstående tiden är summan av de på så sätt justerade förvärvsinkomster som erhållits under granskningstiden delad med sextio.

Om arbetstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning till ett belopp som motsvarar den grunddagpenning som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller grundstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, beaktas såsom förvärvsinkomst 1 047,22 euro för varje hel månad under vilken den nämnda förmånen har erlagts när inkomsten för den återstående tiden bestäms. På motsvarande sätt beaktas också den dagpenning som avses i sjukförsäkringslagen, om den har beviljats till samma belopp som den grunddagpenning som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

7 d §

Utan hinder av vad som bestäms i 7 c § 2 mom. skall, när inkomsten för den återstående tiden bestäms, även inkomster som erhållits under det år då arbetsoförmågan började beaktas fram till utgången av den månad under vilken arbetsoförmågan började, om

Om arbetstagaren har blivit arbetsoförmögen före utgången av det kalenderår under vilket han eller hon fyller 23 år, är granskningstiden, utan hinder av vad som bestäms i 7 c § 2 mom., tiden mellan ingången av månaden efter uppnådd 18 års ålder och utgången av den månad under vilken arbetsoförmågan började. Härvid är inkomsten för den återstående tiden summan av de enligt 7 b § justerade förvärvsinkomster som erhållits under granskningstiden delad med det antal månader som ingår i samma period.

Sådan inkomst för den återstående tiden som omfattas av denna lag utgör samma relativa andel av summan av de inkomster för den återstående tiden som bestäms i 7 c § 2—4 och 6 mom. samt ovan i 1 och 2 mom. som de förvärvsinkomster som omfattas av denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt de lagar och den pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. under den granskningstid som avses i 7 c § 2 mom. samt ovan i 2 mom.

7 e §

Om det till en arbetstagare som fått invalidpension senare skall betalas pension på grund av ålder eller ny arbetsoförmåga, räknas såsom till pension berättigande tid även den tid för vilken arbetstagaren var berättigad till den tidigare pensionen. Såsom till pension berättigande tid räknas dock inte den tid som enligt 5 b § 5 mom. inte berättigar till pension. När pension enligt denna lag fastställs för tiden med invalidpension, används som grund den relativa andel av förvärvsinkomsten för den återstående tiden som motsvarar det belopp som de enligt denna lag försäkrade förvärvsinkomsterna utgör av summan av förvärvsinkomsterna enligt de lagar eller den pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom.

Om det till en arbetstagare som fått invalidpension senare skall betalas pension på

grund av sådan ny arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att den tidigare pensionen upphörde, eller om pension beviljas med anledning av samma sjukdom, lyte eller skada som den tidigare pensionen, fastställs den nya pensionen enligt samma grunder som den tidigare pensionen. Om ålderspensionen börjar innan två år har förflutit från det att invalidpensionen upphörde, fastställs ålderspensionen enligt samma grunder som invalidpensionen.

Familjepensionens belopp

7 i §

Familjepensionen bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension enligt minimivillkoren i denna lag som förmånsåtagaren fick vid sin död. Härvid beaktas i fråga om förmånsåtagarens ålderspension inte den omvandling av pensionen som avses i 7 h §. Om förmånsåtagaren fick arbetslöshetspension eller sådan invalidpension som avses i 4 c § 9 mom. utan tillägg enligt 4 c § 3 mom. för pensionsdelen för återstående tid, läggs denna pensionsdel till den pension som familjepensionen grundar sig på. Den nya pension som förmånsåtagaren har intjänat under den tid han eller hon fått pension läggs likaså till den pension som familjepensionen grundar sig på. Om förmånsåtagaren inte fick sådan pension som nämns i första meningen, uträknas pensionen som om sådan arbetsoförmåga hade börjat på dödsdagen som hade medfört rätt till full invalidpension, om inte förmånsåtagaren visar något annat.

8 §

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. beaktas vid samordning av pensioner inte sådan ersättning, grundad på lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), trafikförsäkringslagen (279/1959), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), som arbetstagaren fått under minst tre års tid omedelbart före pensionsfallet, till den del ersättningen inte överstiger ersättningsnivån före pensionsfallet, och inte heller familje-

pension som grundar sig på sådan ersättning. Som nytt pensionsfall betraktas härvid inte att arbetslöshetspension ändras till invalidpension, att som delpension beviljad invalidpension ändras till arbetslöshetspension eller att invalidpension ändras till ålderspension, och inte heller uppkomsten av rätt att erhålla familjepension efter pensionstagaren. Vid samordningen av pensionerna beaktas inte heller sådan ersättning enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, som grundar sig på en skada som uppkommit under kriget åren 1939—1945.

8 d §

Vid pensionsjämkningen minskas den efterlevandepension som har fastställts enligt 7 i och 8 §, om den efterlevande makens i 8 c § avsedda pensioner som grundar sig på förvärvsarbete överstiger pensionsjämkningsgrunden. Denna är 649,69 euro per månad, om förmånsåtagarens enligt 7 i § 1 mom. beräknade pension och pensionerna enligt de lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. eller andra med dem jämförbara pensioner som grundar sig på ett anställnings- eller tjänsteförhållande tillsammans överstiger nämnda belopp. Pensionsjämkningsgrunden utgörs av det sammanlagda beloppet av de nämnda pensionerna, om detta belopp överstiger 324,77 euro men inte 649,69 euro. I övriga fall är grunden 324,77 euro.

10 a §

Pensionsanstalten skall på ansökan av vederbörande arbetsgivare meddela ett beslut om huruvida lön eller något annat vederlag som betalas till en arbetstagare utgör sådan förvärvsinkomst enligt 7 § på grundval av vilken pension intjänas och som skall försäkras enligt denna lag. Pensionsanstalten skall också på ansökan av arbetsgivaren meddela ett beslut om för vilken tid en arbetstagares förvärvsinkomster skall försäkras enligt denna lag.

10 c §

En eller flera legitimerade läkare skall i pensionsanstalten delta i beredningen av

ärenden som gäller arbetsoförmåga eller rehabilitering samt av andra ärenden som inbegriper medicinska frågor. Pensionsanstaltens läkare kan anteckna sin ståndpunkt i handlingarna utan att följa vad som i 23 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) bestäms om formkraven för rättsmedicinska intyg och utlåtanden.

10 d §

Den pensionsanstalt där det för arbetstägaren vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats pensionskydd i enlighet med minimivillkoren i en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten (*pensionslagar för den privata sektorn*) handlägger och avgör en pensionsansökan som gäller pensionsskydd i enlighet med minimivillkoren i en lag som avses ovan. Denna pensionsanstalt (*pensionsanstalt inom den privata sektorn*) sköter också utbetalningen av pension enligt lagarna i fråga och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionen, om inte något annat följer av uppgifterna för en sista pensionsanstalt enligt 3 mom. Denna pensionsanstalt handlägger och fattar beslut också om pensioner som tjänats in med stöd av en förmån som nämns i 6 a §, om inte något annat följer av uppgifterna för en sista pensionsanstalt enligt 3 mom.

12 §

Pensionsanstalternas ömsesidiga ansvar för pensionerna och rehabiliteringspenningen bestäms och pensionsanstalternas omkostnader för pensionerna och rehabiliteringspenningen fördelas mellan pensionsanstalternas, om dessa inte har kommit överens om något annat, enligt följande:

2) för invalidpension som har beviljats med tillämpning av 7 c och 7 d §, i dessa pensioner även inbegripet en pensionsdel som eventuellt betalas enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och en i 3 a § 4 mom. i lagen om sjömanspensioner angiven pensionsdel som eventuellt betalas enligt nämnda lag, dock inte ett tillägg enligt 4 j § eller förhöjningar som med stöd av 9 §

gjorts efter pensionens begynnande eller en förhöjning enligt 7 g § eller en pensionsdel som nämns nedan i 6 punkten, samt inte heller för den del av rehabiliteringspenningen som till sitt belopp motsvarar den på ovan nämnt sätt fastställda delen av den invalidpension som beviljats med tillämpning av 7 c och 7 d §, svarar varje pensionsanstalt till vars verksamhetskrets arbetstägaren hörde under de två sista kalenderåren av den gransknings-tid som avses i 7 c § i samma förhållande som de i respektive pensionsanstalt försäkrade, av denna lag omfattade, i 7 c § avsedda förvärvsinkomsternas andel av det sammanlagda beloppet motsvarande förvärvsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 8 § 4 mom. och arbets- och förvärvsinkomster enligt 6 a § och 7 c § 4 mom. under de nämnda kalenderåren, om det sammanlagda beloppet förvärvsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2, 12 och 13 punkten är minst 12 566,70 euro; dessutom svarar pensionsanstalten för det belopp av invalidpensionen eller rehabiliteringspenningen som enligt de grunder som ministeriet har fastställt eller givit har överförs särskilt på den del av pensionen som pensionsanstalten svarar för enligt 12 a § 5 mom.; dessutom svarar enbart den pensionsanstalt till vars verksamhetskrets arbetstägaren hörde på basis av ett anställningsförhållande enligt 6 a § i lagen om pension för arbetstagare, sådan den lydde den 31 december 2004, med tillämpning av den lag som gällde vid tidpunkten i fråga, för sådan arbetslöshetspension som har beviljats med tillämpning av 7 c och 7 d § även inbegripet en pensionsdel som eventuellt betalas enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och en i 3 a § 4 mom. i lagen om sjömanspensioner angiven pensionsdel som eventuellt betalas enligt nämnda lag, dock inte förhöjningar som med stöd av 9 § gjorts efter pensionens begynnande,

4) för övriga ålders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, med undantag för belopp enligt 9 § 1 mom. 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och enligt 3 a § 2 mom. 2 punkten i lagen om sjömanspensioner, samt för de belopp av pensionerna och rehabiliter-

ingspenningen som överstiger de i 1—3 punkten angivna beloppen, för familjepension, deltidspension samt för kostnaderna för en allmän förändring i beräkningsgrunderna i fråga om premierna eller fonderna och överföringar som avses i 1 och 2 punkten samt för den i 9 § 1 mom. 3 punkten i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 3 a § 2 mom. 3 punkten i lagen om sjömanspensioner angivna andelen i kostnaderna för pensionskyddet enligt nämnda lagar svarar pensionsanstalterna gemensamt enligt de grunder som ministeriet har givit för de olika slagen av kostnader; i pensionens och rehabiliteringspenningens belopp beaktas dock inte den pensionsdel som avses nedan i 6 punkten,

5) för kostnaderna för Pensionskyddscentralen svarar pensionsanstalterna gemensamt i förhållande till omfattningen av den verksamhet som de enligt denna lag bedriver, samt

6) för den kostnad som orsakas av en pensionsdel som intjänats på grundval av de förmåner som nämns ovan i 6 a § svarar de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionskyddet enligt de lagar och den pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom., i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade förvärvsinkomsterna, enligt grunder som på framställning av Pensionskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

12 a §

Den andel som försäkringsbolagen och pensionskassorna skall betala av de kostnader som avses i 12 § 1 mom. 4—6 punkten samt i 4 mom. beaktas årligen enligt de grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet när premien för pensionsförsäkringen bestäms. På villkor som social- och hälsovårdsministeriet uppställer och enligt grunder som det fastställer kan likväl för betalning av nämnda kostnader även ett sådant tillvägagångssätt tillämpas som innebär fondering på förhand. Detsamma gäller även beräkning av en pensionsstiftelses pensionsansvar.

12 b §

Arbetstagarnas pensionsavgift är tre procent ökat med hälften av det procenttal med vilket den genomsnittliga försäkringspremien, den förhöjda pensionsavgiften för arbetstagare över 53 år inte medräknad, för en försäkring som uppfyller minimivillkoren enligt denna lag, i procent av lönen överskrider talet 18,2. Arbetstagarnas pensionsavgift är från 53 års ålder den ovan avsedda pensionsavgiften för arbetstagare multiplicerad med 19/15. Social- och hälsovårdsministeriet fattar årligen beslut om de procentsatser för arbetstagarnas pensionsavgift som skall tillämpas.

12 c §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan, den i lagen om kommunala pensioner nämnda kommunala pensionsanstalten samt kyrkans centralfond, som bedriver i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan nämnd verksamhet, skall den i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) avsedda arbetslöshetsförsäkringsfonden inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till Pensionskyddscentralen betala en försäkringspremie vars storlek ministeriet fastställer så att den enligt uppskattning motsvarar 75 procent av det belopp som skulle erhållas, om det för de arbets- och förvärvsinkomster som utgör grund för de förmåner som avses i 6 a § 1 mom. 2 och 3 punkten skulle betalas en premie som motsvarar den genomsnittliga premien enligt denna lag, och 65 procent av det belopp som skulle erhållas, om det för de arbets- och förvärvsinkomster som utgör grund för de förmåner som avses i 6 a § 1 mom. 4—6 punkten skulle betalas en premie som motsvarar den genomsnittliga premien enligt denna lag. I den genomsnittliga försäkringspremien beaktas härvid inte den förhöjda pensionsavgiften för arbetstagare som fyllt 53 år. På gemensam framställning

av Pensionsskyddscentralen och arbetslöshetsförsäkringsfonden får social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott skall betalas på ovan nämnd försäkringspremie.

De medel som enligt 1 mom. erhållits i försäkringspremier gottgör Pensionsskyddscentralen de i 1 mom. nämnda pensionsanstalterna, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade förvärvsinkomsterna, enligt grunder som på framställning av Pensionsskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

12 d §

Om en pensionsanstalt inom den privata sektorn i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 10 d § 2 mom. har betalat ut pensioner enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten eller enligt motsvarande familjepensionsskydd, eller om en sådan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn som avses i 10 d § 3 mom. i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pensioner enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten, skall Pensionsskyddscentralen utreda hur kostnaderna fördelas mellan pensionsanstalterna och driva in eller gottgöra pensionsanstalten dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också erläggas för ändamålet. Pensionskostnaderna drivs in och gottgörs enligt vad Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

13 b §

Om en kreditförsäkringsrörelse som avses i denna paragraf inte har tillräckligt med medel för att täcka kostnader som rörelsen har förorsakat Pensionsskyddscentralen, svarar pensionsanstalterna gemensamt för underskottet fram till den 31 december 2005, och kostnaderna beaktas i fråga om de kostnader som avses i 12 § 1 mom. 4 punkten. Kostnaderna fördelas mellan pensionsanstalterna i förhållande till omfattningen av deras verksamhet i anslutning till försäkring enligt minimiskyddet i denna lag, enligt de i 12 § 1 mom. 4 punkten avsedda grunder som social-

och hälsovårdsministeriet utfärdat. Förfarandet är detsamma ifall kreditförsäkringsrörelsen inbringar ett överskott.

17 a §

Pensionsskyddscentralen har på det sätt som avses i det inledande stycket i 1 mom. dessutom rätt att

1) av dem som beviljat sådana förmåner som avses i 6 a § och 7 c § 4 mom. få uppgifter om förmåner som beviljats arbetstagare och som behövs för fastställandet av pension; uppgifterna skall på det sätt Pensionsskyddscentralen bestämmer lämnas till Pensionsskyddscentralen för varje kalenderår före utgången av maj följande år eller före en annan med Pensionsskyddscentralen överenskommen tidpunkt,

17 b §

Den som får invalidpension skall underrätta pensionsanstalten om att han eller hon återfått arbetsförmågan, om att han eller hon börjar förvärvsarbete och om att rehabiliteringen avbrutits.

19 b §

Om beloppet av en ålderspension eller full invalidpension före samordning enligt 8 eller 8 a § understiger 12,72 euro per månad, kan pensionsanstalten betala ut pensionen som ett engångsbelopp. Om pensionsanstalten betalar ut invalidpensionen som ett engångsbelopp, betalar den samtidigt som ett engångsbelopp också den ålderspension som skall beviljas efter invalidpensionen. Som ett engångsbelopp kan pensionsanstalten likaså betala ut en familjepension som understiger det nämnda beloppet eller en pension som med stöd av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen betalas från Finland till ett barn i form av skillnaden mellan de förmåner som barnet skulle ha rätt till från Finland och de förmåner som barnets

bosättningsland har beviljat. Engångsbeloppet beräknas enligt grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

— — — — —

19 c §

— — — — —

Om en arbetstagare har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för den tid för vilken personen beviljas pension retroaktivt, skall pensionsanstalten på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av den arbetslöshetsdagpenning, det arbetsmarknadsstöd, det utbildningsstöd eller den utbildningsdagpenning som har utbetalats för samma tid.

Om en arbetstagare tillfälligt har fått pension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 45 § 2 mom. i folkpensionslagen för den tid för vilken arbetstagaren med anledning av besvär som avses i 21 § beviljas pension retroaktivt, skall pensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av den pension som Folkpensionsanstalten utbetalat till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om pensionsanstalten fortsätter utbetala retroaktivt rehabiliteringsstöd som beviljats med anledning av besvär enligt 21 § eller om arbetstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för den tid i fråga om vilken pensionsanstalten i enlighet med 21 d § 2 mom. rättar sitt tidigare beslut eller i övrigt justerar beloppet av en beviljad pension eller efter ett beslut om rättelse retroaktivt beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd.

— — — — —

Om en person beviljas ålderspension retroaktivt för den tid för vilken han eller hon har fått dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den dagpenning som har utbetalats för samma tid.

I de fall som avses i 1—7 mom. utbetalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, Folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom., kommunen, samkommunen eller sjukförsäkringsfonden, likväl endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till pensionsanstalten minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

19 d §

— — — — —

En förmånsförhöjning som understiger 5,39 euro betalas inte. Beloppet justeras årligen enligt den lönekoeficient som avses i 7 b §.

— — — — —

19 e §

En arbetstagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller

1) de i 4 § 3 mom. och 5 b § 1 mom. nämnda villkoren för delinvalidpension eller

2) de i 4 h § 1 och 2 mom. nämnda villkoren för yrkesinriktad rehabilitering.

Ett i 1 mom. 1 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om en därpå grundad pensionsansökan görs inom nio månader eller inom en av arbetsgivaren och arbetstagaren avtalad längre tid från det att beslutet vann laga kraft. Ett i 1 mom. 2 punkten avsett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om en rehabiliteringsplan ges in till pensionsanstalten inom nio månader från det att beslutet vann laga kraft.

Ändring i ett förhandsbeslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 21 §.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Vad som bestäms i 12 c § 2 mom. tillämpas dock från och med den 1 januari 2007.

Vad som i 5 b § 5—8 mom. i denna lag bestäms om rätten till invalidpension samt om indragning, avbrytande eller justering av invalidpension, tillämpas också på sådan invalidpension i fråga om vilken pensionsfallet inträffat innan denna lag trädde i kraft.

Vad som i 7 § i denna lag bestäms om de förvärvsinkomster som utgör grund för pensionen tillämpas också på en pension som med stöd av 2, 5, 8 eller 9 mom. i

ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003) fastställs enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft.

Utan hinder av vad som bestäms i 10 d § 2—5 mom. i denna lag iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte om en av de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft och en annan pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser som träder i kraft vid ingången av år 2005, om inte pensionsanstalterna avtalar om iakttagandet av arrangemanget med sista pensionsanstalt. Detsamma gäller en situation där en pensionsanstalt inom den privata sektorn skulle vara sista pensionsanstalt och en arbetstagare ansöker om invalidpension som enligt 4 § 6 mom. i denna lag beviljas som oreducerad ålderspension i stället för att beviljas som invalidpension.

Utan hinder av vad som bestäms i 12 § 1 mom. 2 punkten utgörs, ifall pensionsfallet för invalidpensionen inträffar år 2006, den granskningstid som avses i 7 c § av år 2005 i stället för av de två senaste kalenderåren.

Utan hinder av vad som bestäms i 13 b § 4 mom., återbärs den vinst som Pensions-skyddscentralen erhåller efter den 31 december 2005 vid en eventuell försäljning av aktier som anskaffats i ett sådant kreditförsäkringsbolag som avses i 13 b § 5 mom. till pensionsanstalterna och beaktas i fråga om arbetsgivarens försäkringspremie i tillämpliga delar i enlighet med de principer i lagen om pension för arbetstagare som gäller vid denna lags ikraftträdande.

Utan hinder av vad som bestäms i 17 a § 2 mom. 1 punkten i denna lag, har Pensions-skyddscentralen rätt att få uppgifter om de förmåner som avses i 6 a § 2 mom. och 7 § 1 mom., sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft.

Vad som i 17 b § 2 mom. i denna lag bestäms om pensionstagarens underrättelseskyldighet tillämpas också på sådan invalidpension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft, samt på individuell förtidspension.

Utan hinder av vad som bestäms i denna lag, kan pensionslönen för ett anställningsförhållande som upphört innan denna lag trädde i kraft eller som avbrutits enligt 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003), i samband med ett pensionsfall som inträffat när denna lag trädde i kraft eller därefter, justeras enligt prövning i enlighet med 7 d §, sådan den lydte innan denna lag trädde i kraft, och pensionslönen för ett anställningsförhållande som upphört före år 1996 i enlighet med 8 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (1482/1995).

De belopp som anges i 1 § 1 mom. 3 punkten, 4 h § 1 mom. 2 punkten, 6 § 2 mom., 6 a § 2 mom., 7 c § 1 och 4 mom., 8 d § 1 mom., 12 § 1 mom. 2 punkten, 19 b § 5 mom. och 19 d § 4 mom. i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoef-ficient som avses i 7 b §.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President
TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 886

L a g

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1—3, 5, 8—10, 13—17, 20 och 23 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen av den 27 juni 2003 om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003) som följer:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Vad som bestäms i 11 § 8 mom. tillämpas dock från och med den 31 december 2004. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar efter att denna lag har trätt i kraft. På sådan invalid-, arbetslöshets- och familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar år 2005 tillämpas dock de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande. Om arbetstagaren emellertid har fyllt 63 år innan arbetsoförmågan började, beviljas arbetstagaren oreducerad ålderspension i stället för invalidpension. Om arbetstagaren fyller 63 år före utgången av den primärtid som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen, beräknas och beviljas pensionen även år 2005 i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, i stället för att beviljas i form av invalidpension. Om arbetstagaren är 62 år när han eller hon år 2005 uppfyller de villkor för arbetslöshetspension som avses i 4 c § i denna lag, beviljas han eller hon i stället för arbetslöshetspension oreducerad ålderspension enligt 5 a § 3 mom., om inte något annat följer av 8 mom. nedan.

Denna lags 1 § 1 mom. 1 punkt tillämpas så att arbetsgivarens skyldighet att ordna pensionsskydd enligt denna lag för arbetsta-

gare under 18 år upphör den 1 januari 2005. Samma moments 2 punkt tillämpas på arbetstagare som fyllt 65 år innan denna lag träder i kraft och vars anställningsförhållande börjar när lagen träder i kraft eller därefter. Om arbetstagaren innan denna lag träder i kraft har uppnått den pensionsålder som enligt ett tilläggspensionsarrangemang som avses i 11 § i denna lag är lägre än 65 år, upphör skyldigheten för den arbetsgivare som ordnat tilläggspensionsskyddet att ordna pensionsskydd enligt denna lag efter att arbetstagaren fyllt 65 år. På grundval av en sådan förmån som nämns i 6 a § i denna lag intjänas pension från och med denna lags ikraftträdande.

— — — — —
 Om ett ovan i 4 mom. avsett anställningsförhållande fortgår utan avbrott fram till pensionsfallet, räknas annan pension än deltidspension ut också enligt de bestämmelser i lagen om pension för arbetstagare som gällde innan denna lag trädde i kraft, under förutsättning att pensionsfallet inträffar före år 2012. När pensionen fastställs anses anställningsförhållandet i detta fall inte ha avbrutits den 1 januari 2005. När pensionen räknas ut tillämpas också bestämmelserna i 2, 5, 5 a, 6, 7, 7 c och 7 d § samt 9 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådana de lydde innan denna lag trädde i kraft. Om den pension som på detta sätt räknats ut för

anställningsförhållandet är större än den pension som räknats ut enligt denna lag, skall skillnaden läggas till den pension som räknats ut enligt denna lag.

— — — — —
Utan hinder av vad som bestäms i denna lag tillämpas på en sådan person som avses i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (1482/1995) 5 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådant det lyder vid den nämnda lagens ikraftträdande. På en sådan person och på en person som avses i 4 och 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (1263/1999) tillämpas 4 c § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådant det lyder vid den sistnämnda lagens ikraftträdande, samt 5, 6, 6 a—6 c, 7, 7 a—7 d samt 8 § och 12 § 1 mom. 2 punkten samt 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådana de lyder före denna lags ikraftträdande.

Utan hinder av vad som bestäms i 4 f § 3 mom. i denna lag, fastställs den stabiliserade förvärvsinkomsten enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, om pensionsfallet för deltidspensionen inträffar år 2005. På deltidspension för en arbetstagare som är född före år 1947 och på ålderspension som skall beviljas efter deltidspensionen tillämpas dessutom vad som bestäms i 4 § 2 mom., det inledande stycket i 4 f § 1 mom., 4 g § 2 mom. samt 5 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådana de lydde innan denna lag trädde i kraft, samt i 5 § 6 mom., sådant det lydde den 31 december 2002. En sådan arbetstagare har rätt till förtida ålderspension från ingången av månaden efter den då 60 års ålder uppnås. Förtidsminskningen görs från 65 års ålder till pensionens början enligt den koefficient som anges i 5 a § 2 mom., sådant det lydde innan denna lag trädde i kraft. Arbetstagaren har dock rätt att efter att ha fyllt 63 år få reducerad ålderspension. Om arbetstagaren dock efter att ha fyllt 65 år fortsätter i deltidarbete, ändras deltidspensionen till lika stor ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den då 65 års ålder uppnås. Härvid intjänas på grundval av förvärvsinkomsten 1,5 procent per år i pension för tiden

mellan ingången av kalendermånaden efter den då 65 års ålder uppnås och utgången av den månad då 68 års ålder uppnås. Om den ålderspension som intjänats för deltidarbete börjar senare än från och med ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnås, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 5 a § 1 mom. Vad som bestäms ovan i detta moment tillämpas också på den pension som skall beviljas efter sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet inträffat före denna lags ikraftträdande.

Om en invalid- eller arbetslöshetspension har fastställts enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, intjänas ny pension på basis av inkomster som erhålls under en tid med pension, utan hinder av vad som bestäms i 2 mom., i enlighet med 5 § 1 mom. 1 punkten i denna lag, och den pension som intjänats på detta sätt beviljas när invalid- eller arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension vid 65 års ålder eller, om arbetstagaren omfattas av det tilläggspensionssystem som avses i 11 §, enligt vilket pensionsåldern är lägre än 65 år, vid den lägre pensionsålder som gäller enligt tilläggspensionssystemet, på det sätt som föreskrivs i 4 § 6 mom. i denna lag.

— — — — —
Denna lags 7 c—7 e § tillämpas på ett pensionsfall som inträffar den 1 januari 2006 eller därefter. Om pensionsfallet inträffar under åren 2006—2009, beaktas som förvärvsinkomst för år 2004 när inkomsten för den återstående tiden bestäms den till årsinkomst ändrade pensionslön på grundval av vilken pensionsdelen för den återstående tiden skulle ha beräknats om arbetstagaren hade blivit arbetsoförmögen den 31 december 2004, och förvärvsinkomsten för år 2005 beaktas så som bestäms i 7 c och 7 d § i denna lag. Härvid används även som granskningstid på motsvarande sätt det antal år som skall beaktas som grund för inkomsten för den återstående tiden. Om pensionsfallet inträffar år 2010, beaktas förvärvsinkomsten för år 2005 så som bestäms i 7 c, 7 d och 7 e § i denna lag, och granskningstiden bestäms på motsvarande sätt på basis av åren 2005—2010. Vid fastställandet av den inkomstförutsättning som avses i 4 h § 1 mom. 2 punkten i denna lag beaktas dock förvärvs-

inkomsterna för de fem kalenderår som föregår dagen för rehabiliteringsfallet.

Den förhöjning som avses i 7 g § i denna lag beviljas också beträffande en invalidpension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft. Härvid beviljas förhöjningen enligt den i 7 g § avsedda förhöjningsprocent som motsvarar arbetstagarens eller förmånslåtarens ålder vid ingången av år 2010. Förhöjningen läggs till en pension som samordnats enligt 8 eller 8 a § i denna lag. Om familjepensionen har fastställts enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, läggs förhöjningen till den familjepension som samordnats enligt 8 eller 8 a § i denna lag, sådana nämnda lagrum lydte innan denna lag trädde i kraft.

Om pensionsjämkning skall förrättas första gången före år 2004, används som den pensionsjämkningsgrund för år 1990 som avses i 8 d § 1 mom. i denna lag i stället för 649,69 euro 886,61 euro, från vilket belopp 16,97 euro dras av varje följande år. Beloppen motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 7 b §.

Denna lags 9 § tillämpas också på sådan pension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft.

När de pensioner som avses ovan i 5 och 8 mom. räknas ut tillämpas fram till år 2011

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

ett index där avvägningskoefficienten för förändringen i lönenivån är 0,5 och avvägningskoefficienten för förändringen i prisnivån 0,5. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer indexet för varje kalenderår så som bestäms i 9 § i förordningen om pension för arbetstagare, sådan paragrafen lydte innan denna lag trädde i kraft.

Rätt att få pension enligt denna lag vid en ålder som är lägre än 62 år gäller också personer som när denna lag träder i kraft redan pensionerats på basis av ett sådant pensionsarrangemang som avses i 18 mom. samt personer som har förlängt försäkringen enligt 11 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådant det lydte innan denna lag trädde i kraft.

Den ändring av indexjusteringen, som ikraftträdandet av 7 b och 9 § i denna lag föranleder, skall beaktas enligt den skälighetsprincip som andra meningen i 12 a § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare förutsätter i de grunder för försäkring enligt 11 § i lagen om pension för arbetstagare som social- och hälsovårdsministeriet fastställer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 887

L a g

om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) 5 § 2 och 3 mom. och 10 a §, sådana de lyder, 5 § 2 och 3 mom. i lag 635/2003 och 10 a § i lag 927/1982, samt *ändras* 4 § 2 och 4 mom., 5 § 4 mom., 6 §, 9 § 1 mom. 2—4 punkten, 9 a och 13 a §, sådana de lyder, 4 § 2 och 4 mom., 5 § 4 mom., 6 §, 9 § 1 mom. 2—4 punkten och 13 a § i nämnda lag 635/2003 samt 9 a § i lag 980/1993 och *fogas* till 9 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 635/2003, en ny 5 punkt som följer:

4 §

En förutsättning för erhållande av pension är att arbetstagarens lön eller något annat vederlag för arbete som avses i denna lag uppgår till minst 723,60 euro per kalenderår. Lönen anses hänföra sig till det kalenderår under vilket den utbetalats.

Den intjäningstid på fem år som avses i 4 c § 1 mom. 1 punkten och 4 f § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för arbetstagare beräknas i månader på grundval av de förvärvsinkomster som under de sistförflutna 15 kalenderåren erhållits i anställningsförhållanden på vilka denna lag tillämpas, genom att beloppet av förvärvsinkomsterna under kalenderåret divideras med det belopp som avses i 1 § 1 mom. 3 punkten i lagen om pension för arbetstagare. Härvid beaktas endast hela månader, likväl högst så många månader att de tillsammans med övriga i 4 c § 1 mom. 1 punkten eller 4 f § 1 mom.

4 punkten i lagen om pension för arbetstagare avsedda intjäningstider utgör 12 månader per kalenderår.

5 §

Om arbetstagaren har rätt till pension enligt två eller flera sådana lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, beaktas de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 6 a § i nämnda lag endast en gång. Den pensionsdel som intjänats på grundval av dem betalas av en pensionsanstalt som avses i 10 d § i nämnda lag.

6 §

Den förvärvsinkomst för vilken försäkringspremie skall betalas bestäms i enlighet med 7 § i lagen om pension för arbetstagare. Genom förordning av statsrådet kan det likväl av särskilda skäl bestämmas att även andra

beräkningsgrunder får tillämpas på något arbetsområde när förvärvsinkomsten bestäms.

9 §

Om de pensionsanstalter som avses i 2 § inte har kommit överens om något annat, ansvarar de för pensionsskyddet enligt denna lag på följande sätt:

2) för invalidpension som beviljats med tillämpning av 7 c och 7 d § i lagen om pension för arbetstagare, i dessa pensioner även inbegripet en pensionsdel som eventuellt betalas enligt lagen om pension för arbetstagare och en pensionsdel som avses i 3 a § 4 mom. i lagen om sjömanspensioner som eventuellt betalas enligt nämnda lag, dock inte tillägg enligt 4 j eller 7 g § i lagen om pension för arbetstagare eller förhöjningar som gjorts med stöd av 9 § i nämnda lag efter pensionens begynnande, eller en pensionsdel som nämns nedan i 5 punkten, samt inte heller för den del av rehabiliteringspenningen som till sitt belopp motsvarar den på ovan nämnt sätt fastställda delen av den med tillämpning av 7 c och 7 d § i lagen om pension för arbetstagare beviljade invalidpensionen, svarar varje pensionsanstalt till vars verksamhetskrets arbetstagaren hörde under de två sista åren av den granskningstid som avses i 7 c § i lagen om pension för arbetstagare i samma förhållande som de i respektive pensionsanstalt försäkrade, av denna lag omfattade, enligt 7 c § i lagen om pension för arbetstagare fastställda förvärvsinkomsternas andel utgör av det sammanlagda beloppet motsvarande förvärvsinkomster enligt de i nämnda lags 8 § 4 mom. nämnda pensionslagarna och arbets- och förvärvsinkomster enligt 6 a § och 7 c § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare under de nämnda kalenderåren, om det sammanlagda beloppet förvärvsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2, 12 och 13 punkten i lagen om pension för arbetstagare är minst 12 566,70 euro; dessutom svarar pensionsanstalten för det belopp av pensionen eller rehabiliteringspenningen som enligt de grunder som ministeriet har givit har överförts särskilt på den del av pensionen som pensionsanstalten svarar för enligt 12 a § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare; dessutom

svarar enbart den pensionsanstalt till vars verksamhetskrets arbetstagaren hörde på basis av ett anställningsförhållande enligt 7 § i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, sådan paragrafen lydde den 31 december 2004 eller, om arbetstagaren då inte längre stod i ett anställningsförhållande som omfattas av denna lag, den pensionsanstalt till vars verksamhetskrets han eller hon senast har hört, med tillämpning av den lag som gällde vid tidpunkten i fråga, för sådan arbetslöshetspension som har beviljats med tillämpning av 7 c och 7 d § i lagen om pension för arbetstagare, även inbegripet en pensionsdel som eventuellt betalas enligt lagen om pension för arbetstagare och en i 3 a § 4 mom. i lagen om sjömanspensioner angiven pensionsdel som eventuellt betalas enligt nämnda lag, dock inte förhöjningar som med stöd av 9 § gjorts efter pensionens begynnande,

3) för övriga ålders-, invalid- och arbetslöshetspensioner, med undantag för belopp som skall betalas enligt 12 § 1 mom. 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare och enligt 3 a § 2 mom. 2 punkten i lagen om sjömanspensioner, för de delar av pensionerna och rehabiliteringspenningen som överstiger beloppen enligt 1 och 2 punkten, för familjepension, för deltidspension samt för sådana motsvarande pensioner och delar av pensioner enligt minimipensionskyddet som betalas enligt lagen om pension för arbetstagare och för motsvarande i 3 a § 4 mom. i lagen om sjömanspensioner avsedda pensionsdelar som betalas enligt nämnda lag samt för kostnader för den allmänna förändringen i beräkningsgrunderna för pensionsansvaret samt för överföringar som avses i 1 och 2 punkten liksom även för Pensionsskyddscentralens kostnader svarar pensionsanstalterna gemensamt med de pensionsanstalter som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare och med sjömanspensionskassan, så som bestäms i 12 § 1 mom. 4 och 5 punkten i lagen om pension för arbetstagare; i pensionens och rehabiliteringspenningens belopp beaktas dock inte den pensionsdel som avses nedan i 5 punkten,

4) om på denna lag grundad pension, för vilken två eller flera pensionsanstalter svarar, skall minskas enligt 8 § 1 mom. i lagen om

pension för arbetstagare, fördelas minskningen mellan pensionsanstalterna i proportion till de pensionsdelar för vilka de svarar, samt

5) för den kostnad som orsakas av en pensionsdel som intjänats på grundval av de förmåner som nämns i 6 a § i lagen om pension för arbetstagare svarar de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionskyddet enligt de lagar och pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i nämnda lag, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade förvärvsinkomsterna, enligt grunder som på framställning av Pensionskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

9 a §

Vad som i 13 b § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om pensionsanstalter som bedriver verksamhet enligt den nämnda lagen, skall på motsvarande sätt tillämpas på de pensionsanstalter som avses i 2 §.

13 a §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 1 § 6 och 7 mom., 1 c och 1 d §, 3 § 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 d, 4 f—4 n, 5, 5 a—5 c, 6, 7, 7 a—7 e, 7 g—7 i, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a—10 d och 12 §, 12 a § 4 och 5 mom., 12 d, 13 a och 13 b §, 15 § 2 mom. samt 15 a, 15 b, 16 och 17 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 e §, 17 f § 1, 2 och 4 mom. samt 17 j, 17 k, 18, 19 b—19 f, 20, 21, 21 a—21 e, 22 och 23 § i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

De belopp som anges i 4 § 2 mom. och 9 § 1 mom. 2 punkten i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

Om pensionsfallet för invalidpension inträffar år 2006 utgörs, utan hinder av vad som bestäms i 9 § 1 mom. 2 punkten, den granskningstid som avses i 7 c § i lagen om pension för arbetstagare av år 2005 i stället för av de två senaste kalenderåren.

Utan hinder av vad som bestäms i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (635/2003), beräknas den pensionsrätt som intjänats på basis av löner som betalats innan denna lag trädde i kraft enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Likaså beräknas den pensionsrätt som intjänats innan denna lag trädde i kraft på basis av förmåner som enligt 7 f § i lagen om pension för arbetstagare berättigar till arbetspensionstilllägg i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Pensionsskyddscentralen utfärdar närmare anvisningar om beräkningen av arbetspensionstillägget. Den intjänade pensionsrätten höjs med den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare så att den motsvarar beräkningstidpunkten.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President
TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkkäre*

Nr 888

L a g**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2—4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen av den 27 juni 2003 om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (635/2003) som följer:

— — — — —

Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar när denna lag träder i kraft eller därefter. På sådana invalid-, arbetslöshets- och familjepensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar år 2005 tillämpas dock de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande. Om arbetstagaren emellertid har fyllt 63 år innan arbetsoförmågan började, beviljas arbetstagaren oreducerad ålderspension i stället för invalidpension. Om arbetstagaren fyller 63 år före utgången av den primärtid som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen, beräknas och beviljas pensionen även år 2005 i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, i stället för att beviljas i form av invalidpension. Om arbetstagaren är 62 år när han eller hon år 2005 uppfyller de villkor för arbetslöshetspension som avses i 4 c § i lagen om pension för arbetstagare, beviljas han eller hon i stället för arbetslöshetspension oreducerad ålderspension enligt 5 a § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare, om inte något annat följer av 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen

om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (635/2003).

Lagens 1 § 1 och 2 mom. tillämpas så att arbetsgivarens skyldighet att ordna pensionskydd enligt denna lag för arbetstagare under 18 år upphör den 1 januari 2005. Nämnda paragrafs 2 mom. tillämpas på arbetstagare som fyllt 65 år innan denna lag träder i kraft och vars anställningsförhållande pågår när lagen träder i kraft eller börjar därefter.

Utan hinder av vad som bestäms i denna lag tillämpas på en sådan person som avses i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (1483/1995) 5 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, sådant det lyder när nämnda ändringslag trädde i kraft, samt 5, 5 b—5 d, 7, 7 a, 7 b och 9 § i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden samt 8 § och 12 § 1 mom. 2 punkten samt 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådana de lyder vid denna lags ikraftträdande. De nämnda bestämmelserna i denna lag och de bestämmelser som gällde när den nämnda ändringslagen trädde i kraft tillämpas på motsvarande

sätt också på personer som avses i 4 och 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (1263/1999) och som omfattas av denna lag.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President
TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 889

L a g**om ändring av lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 juli 1985 om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) 3 § 2 mom., 4 § 2 mom. och 7 § 1 mom., sådana de lyder i lag 636/2003, som följer:

3 §

En förutsättning för erhållande av pension är att arbetstagarens förvärvsinkomster för arbete som avses i denna lag uppgår till minst 723,60 euro per kalenderår. Förvärvsinkomsten anses hänföra sig till det kalenderår under vilket den utbetalats. Beloppet justeras enligt förändringarna i den allmänna löne- och prisnivån, så som bestäms i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

4 §

Om arbetstagaren har rätt till pension enligt två eller flera sådana lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, beaktas de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 6 a § i nämnda lag endast en gång. Den pensionsdel som intjänats på grundval av dem betalas av en pensionsanstalt som avses i 10 d § i nämnda lag.

7 §

Arbetsgivaren är skyldig att betala en försäkringspremie som räknas ut på basis av förvärvsinkomster som arbetsgivaren har betalt för arbete som omfattas av denna lag och enligt den försäkringspremieprocent som vederbörande ministerium årligen fastställer på framställning av pensionskassan. Den förvärvsinkomst för vilken försäkringspremie skall betalas bestäms enligt 7 § i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Det belopp som anges i 3 § 2 mom. i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

Utan hinder av vad som bestäms i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (636/2003), beräknas den pensionsrätt som intjänats på basis av löner som betalats innan denna lag trädde i kraft enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft.

Likaså beräknas den pensionsrätt som intjänats innan denna lag trädde i kraft på basis av förmåner som enligt 7 f i lagen om pension för arbetstagare berättigar till arbetspensionstillägg i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Pensionsskyddscentralen utfärdar närmare anvisningar om beräkningen av

arbetspensionstillägget. Den intjänade pensionsrätten höjs med den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare så att den motsvarar beräknings-tidpunkten.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 890

L a g**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 och 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen av den 27 juni 2003 om ändring av lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (636/2003) som följer:

— — — — —
 Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar när denna lag träder i kraft eller därefter. På sådana invalid-, arbetslöshets- och familjepensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar år 2005 tillämpas dock de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande. Om arbetstagaren emellertid har fyllt 63 år innan arbetsoförmågan började, beviljas arbetstagaren oreducerad ålderspension i stället för invalidpension. Om arbetstagaren fyller 63 år före utgången av den primärtid som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen, beräknas och beviljas pensionen även år 2005 i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, i stället för att beviljas i form av invalidpension. Om arbetstagaren är 62 år när han eller hon år 2005 uppfyller de villkor för arbetslöshetspension som avses i 4 c § i lagen om pension för arbetstagare, beviljas han eller hon i stället för arbetslöshetspension oreducerad ålderspension enligt 5 a § 3 mom. i

lagen om pension för arbetstagare, om inte något annat följer av 8 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003).

Bestämmelsen i 1 § 5 mom. tillämpas så att arbetsgivarens skyldighet att ordna pensionskydd enligt denna lag för arbetstagare under 18 år upphör den 1 januari 2005. Likaså upphör arbetsgivarens skyldighet att betala försäkringspremie enligt denna lag för sådan förvärvsinkomst som betalas till arbetstagaren efter den kalendermånad då arbetstagaren fyller 68 år. Det nämnda momentet tillämpas på arbetstagare som fyllt 65 år innan denna lag träder i kraft och vars anställningsförhållande pågår när lagen träder i kraft eller börjar därefter.

— — — — —
 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.
 Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President**TARJA HALONEN**Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 891

L a g**om ändring av lagen om pension för företagare**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/1969) 4 §,
ändras 1 § 3 mom. 2 punkten, 5 § 2 mom., 6 §, 7 § 3, 6, 7 och 9 mom., 7 a §, 9 § 5 mom.
 och 17 § 1 mom.,
 sådana de lyder, 1 § 3 mom. 2 punkten, 7 § 3, 6, 7 och 9 mom., 7 a § och 17 § 1 mom.
 i lag 717/2003, 5 § 2 mom. och 6 § i lag 638/2003 och 9 § 5 mom. i lag 841/1996, och
fogas till 7 §, sådan den lyder i nämnda lag 717/2003, ett nytt 10 mom. som följer:

1 §

— — — — —
 Denna lag gäller likväl icke:
 — — — — —

2) företagare, vars i 7 § 2 och 3 mom.
 avsedda årliga arbetsinkomst av förvärvsar-
 bete som avses i denna lag bör uppskattas till
 mindre än 504,10 euro;
 — — — — —

5 §

— — — — —
 Beträffande arbetsinkomst och till pension
 berättigande tid som avses i denna lag
 tillämpas på motsvarande sätt vad som i lagen
 om pension för arbetstagare bestäms om
 förvärvsinkomst och till pension berättigande
 tid.
 — — — — —

6 §

Såsom till pension berättigande räknas den
 tid under vilken företagaverksamheten fort-
 gått från ingången av den kalendermånad som
 följer efter uppnådd 18 års ålder till ingången
 av den månad som följer efter uppnådd 68 års
 ålder, varvid dock 7 c—7 e § i lagen om
 pension för arbetstagare skall iaktas i tillämp-
 liga delar.

7 §

— — — — —
 När försäkringen börjar fastställer pen-
 sionsanstalten företagarens arbetsinkomst.
 Om de omständigheter som inverkar på
 arbetsinkomsten senare förändras väsentligt,
 justeras den på ansökan. Pensionsanstalten
 kan även justera arbetsinkomsten på eget
 initiativ. Arbetsinkomsten får dock inte änd-
 — — — — —

ras retroaktivt. Utan hinder av denna paragraf fastställs såsom arbetsinkomst för en företagare som får deltidspension hälften av den stabiliserade förvärvsinkomst enligt denna lag som avses i 4 f § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare och som uträknats i enlighet med 7 d § 3 mom. i sistnämnda lag, och för en företagare som är berättigad till invalidpension den arbetsinkomst som svarar mot det arbete som omfattas av denna lag och som företagaren har utfört efter att hans eller hennes arbetsförmåga nedgått.

— — — — —
Företagaren får använda den rätt till tillskottspremie som avses i 4 mom. eller alternativt den rätt till nedsatt försäkringspremie som avses i 5 mom. en gång under samma kalenderår, förutsatt att företagarens försäkring enligt denna lag är gällande under hela det ifrågavarande året. Företagaren skall skriftligen inom det kalenderår som ändringen gäller underrätta pensionsanstalten om betalning av tillskottspremie eller nedsättning av försäkringspremien.

Företagarens arbetsinkomst under det kalenderår då han eller hon betalar tillskottspremie enligt 4 mom. eller nedsatt försäkringspremie enligt 5 mom. uträknas så att de försäkringspremier som företagaren betalat och som grundar sig på den arbetsinkomst som fastställts för året i fråga, utökade med tillskottspremierna eller minskade på grundval av de nedsatta försäkringspremierna, divideras med en hundradel av den premieprocentsats som enligt 9 § fastställts av social- och hälsovårdsministeriet.

— — — — —
Vad som bestäms i 4 och 5 mom. gäller inte en företagare

1) som får pension enligt en lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare,

2) som har obetalda förfallna försäkringspremier enligt 9 § 1 och 2 mom.,

3) under de kalenderår under vilka företagaren har rätt till premienedsättning enligt 9 § 2 mom.,

4) under de kalenderår under vilka företagaren är försäkrad enligt denna lag vid flera än en sådan pensionsanstalt eller pensionskassa som avses i 2 §, och inte heller

5) efter det kalenderår under vilket företagaren fyller 62 år.

Om företagaren har använt sin rätt att betala tillskottspremie enligt 4 mom. eller sin rätt till nedsatt försäkringspremie enligt 5 mom. och företagarens fastställda arbetsinkomst ändras enligt 3 mom. senare under samma kalenderår, beaktas inte tillskottspremien eller den nedsatta försäkringspremien när företagarens totala arbetsinkomst för året i fråga uträknas enligt 7 och 8 mom. Härvid anses företagaren inte vid tillämpningen av 6 mom. ha använt sin rätt att betala tillskottspremie eller sin rätt till nedsatt försäkringspremie under året i fråga.

7 a §

Den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten uträknas särskilt för varje kalenderår. Den pensionsgrundande arbetsinkomsten för varje kalenderår utgörs av det med försäkringsperioderna vägda medeltalet av företagarens årliga arbetsinkomster för året i fråga som fastställts enligt 7 § 2 eller 3 mom., sådana de lydde under året i fråga, och justerats enligt 7 b § i lagen om pension för arbetstagare. Om företagaren emellertid har använt sin rätt att betala tillskottspremie enligt 7 § 4 mom. eller sin rätt till nedsatt försäkringspremie enligt 5 mom. i samma paragraf, uträknas den totala arbetsinkomsten för kalenderåret i fråga, med avvikelse från vad som bestäms ovan i detta moment, enligt 7 § 7 mom. Den arbetsinkomst som uträknats på det sistnämnda sättet justeras så att den motsvarar beräkningstidpunkten enligt nämnda bestämmelse i lagen om pension för arbetstagare.

Den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten för tiden mellan ingången av det år då arbetsoförmågan började och utgången av den månad då 63 års ålder uppnås (*återstående tid*) bestäms enligt 7 c och 7 d § i lagen om pension för arbetstagare. Tillskottspremien beaktas dock inte i arbetsinkomsten för det år som föregår pensionsfallet för invalidpensionen, utom ifall 7 d § 1 eller 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare skall tillämpas. Förvärvsinkomsten för återstående tid enligt denna lag utgör samma relativa andel av summan av de förvärvsinkomster för återstående tid som bestäms i

7 c § 2—4 och 6 mom. samt 7 d § 1 och 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare som de arbetsinkomster som omfattas av denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt de lagar och pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare under den granskningstid som avses i 7 c § 2 mom. och 7 d § 2 mom. i sistnämnda lag.

Om pensionsanstaltens rätt till försäkringspremie har förverkats enligt 12 § 6 mom., sänks den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten som uträknats enligt andra meningen i 1 mom. för det kalenderår för vilket försäkringspremien har preskriberats med beaktande av de utestående försäkringspremierna, enligt vad som bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Till pension berättigar också de förmåner som avses i 6 a § i lagen om pension för arbetstagare, på det sätt som närmare föreskrivs i nämnda lagrum. Härvid betraktas som sådan inkomst för företagaren som ligger till grund för vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) det belopp som nämns i 6 a § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare för varje hel månad för vilken förmånen har betalats.

Om pensionstagaren har rätt till pension enligt två eller flera sådana lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, beaktas de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 4 mom. endast en gång. Den pensionsdel som intjänats på grundval av dem betalas av en pensionsanstalt som avses i 10 d § i lagen om pension för arbetstagare. Kostnaderna för den pension som intjänats på grundval av dessa förmåner fördelas mellan pensionsanstalterna enligt 12 § 1 mom. 6 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

9 §

Den del av försäkringspremien som uppbärs för kostnader enligt 12 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare fastställs enligt de grunder som vederbörande ministerium fastställt med stöd av ovannämnda lagrum.

17 §

Om inte något annat följer av denna lag

gäller dessutom i tillämpliga delar 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 d, 4 f—4 n, 5, 5 a—5 c, 6, 6 a, 7 b, 7 e, 7 g—7 i, 8, 8 a—8 g, 9 och 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 och 6 punkten samt 4 mom., samt 12 d, 14 och 16 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 e § 1 mom., 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 g och 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom., 17 j §, 17 k § 2—4 mom., 18 §, sista meningen i 19 § 1 mom. samt 2 och 3 mom., 19 b—19 f, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Det belopp som avses i 1 § 3 mom. 2 punkten i denna lag motsvarar det löneindex som fastställts för år 1970.

Om företagaren har använt sin rätt att betala tillskottspremie enligt 7 § 4 mom. i lagen om pension för företagare eller sin rätt till nedsatt försäkringspremie enligt 5 mom. i samma paragraf, beaktas företagarens arbetsinkomster som hänför sig till tiden efter denna lags ikraftträdande i enlighet med de försäkringspremier som företagaren betalat, så som föreskrivs i 7 § 7 mom. i lagen om pension för företagare, även om företagarens pension enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för företagare (638/2003) eller 8 eller 9 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003) i övrigt skall fastställas med stöd av de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft.

På företagaverksamhet som utövas efter denna lags ikraftträdande tillämpas inte bestämmelsen om så kallat tekniskt avbrott i 7 § 3 mom. i lagen om pension för företagare, sådant det lydde vid denna lags ikraftträdande.

Utan hinder av vad som bestäms i 9 § 1 mom., beaktas det belopp som skall återbäras med anledning av den vinst som erhålls efter den 31 december 2005 vid en eventuell försäljning av aktier som Pensions-skyddscentralen anskaffat i ett sådant kreditförsäkringsbolag som avses i 13 b § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare inte i fråga om den genomsnittliga försäkringspre-

2512

Nr 891

mien för en försäkring enligt minimivillkoren
i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 892

L a g**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för företagare**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2—6 och 8 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen av den 27 juni 2003 om
ändring av lagen om pension för företagare (638/2003) som följer:

— — — — —
Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar när denna lag träder i kraft eller därefter. På sådana invalid-, arbetslöshets- eller familjepensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar år 2005 tillämpas dock de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande. Om företagaren emellertid har fyllt 63 år innan arbetsoförmågan började, beviljas företagaren reducerad ålderspension i stället för invalidpension. Om företagaren fyller 63 år före utgången av den primärtid som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen, beräknas och beviljas pensionen även år 2005 i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, i stället för att beviljas i form av invalidpension.

Om företagaren är 62 år när han eller hon år 2005 uppfyller de villkor för arbetslöshetspension som avses i 4 c § i lagen om pension för arbetstagare, beviljas han eller hon i stället för arbetslöshetspension reducerad ålderspension enligt 5 a § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare, om inte något annat följer av 8 mom. i ikraftträdan-

debestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003). De fastställda arbetsinkomster som bestäms enligt 7 § i lagen om pension för företagare och som hänför sig till tiden efter denna lags ikraftträdande beaktas vid beräkandet av den pensionsgrundande arbetsinkomsten till det belopp som utgjort grund för de försäkringspremier som debiterats företagaren, om inte något annat följer av 7 a § 3 mom. i lagen om pension för företagare.

Utan hinder av vad som bestäms i 2 mom., beräknas den pensionsrätt som intjänats på basis av företagarkerksamhet som utövats före denna lags ikraftträdande enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Härvid anses företagarkerksamhet som har inletts före denna lags ikraftträdande och som pågår när denna lag träder i kraft avslutad den 31 december 2004. Pensionen beräknas härvid separat också på basis av en sådan företagarkerperiod som fram till utgången av år 2004 har pågått en kortare tid än fyra månader men dock minst en månad, om företagarkerperioden i fråga fortgår år 2005 och inbegripet denna tid pågår i minst

fyra månader, eller om företagarperioden i fråga har börjat med anledning av en justering av arbetsinkomsten enligt 7 § 3 mom., sådant det lydte vid denna lags ikraftträdande. Likaså beräknas den pensionsrätt som intjänats innan denna lag trädde i kraft på basis av förmåner som enligt 7 a § berättigar till arbetspensionstillägg i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Pensionsskyddscentralen utfärdar närmare anvisningar om beräkningen av arbetspensionstillägget. Den intjänade pensionsrätten höjs med den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare så att den motsvarar beräknings-tidpunkten.

På en sådan ansökan om befrielse från försäkring som blivit anhängig före lagens ikraftträdande tillämpas 3 § i lagen om pension för företagare och 8 § i lagen om pension för arbetstagare, sådana de lyder när denna lag träder i kraft. Om en företagare har befriats från försäkring på basis av en ansökan som blivit anhängig före denna lags ikraftträdande, är företagaren inte skyldig att teckna försäkring tidigare än räknat från den 1 januari 2007, om grunderna för befrielse från försäkring kvarstår oförändrade till dess.

Om en invalid- eller arbetslöshetspension har fastställts enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, intjänas ny pension på basis av företagarverksamhet

som utövats under en tid med pension, utan hinder av vad som bestäms i 2 mom., i enlighet med 5 § 1 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare, och den pension som sålunda intjänats på basis av företagarverksamheten beviljas när invalid- eller arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension vid 65 års ålder.

När den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas ut enligt andra meningen i 7 a § 1 mom. beaktas den arbetsinkomst som fastställts för tiden före uppnådd 23 års ålder från och med denna lags ikraftträdande. Till den del arbetsinkomst som före ikraftträdandet fastställts för företagaren beaktas när den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas ut höjs den till 2004 års nivå med löneindexet enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare, sådant detta lagrum lyder den 31 december 2004, och där avvägningskoefficienten för förändringen i lönenivån är 0,5 och avvägningskoefficienten för förändringen i prisnivån 0,5, och därifrån till nivån vid beräkningstidpunkten med lönekoeficienten enligt 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 893

L a g**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 5 § och
ändras 1 § 3 mom. 2 punkten, 6 § 2 mom., 7, 8 h och 8 i §, 10 § 6 mom. och 19 § 1 mom.,
 sådana de lyder, 1 § 3 mom. 2 punkten, 6 § 2 mom., 7, 8 h och 8 i § och 19 § 1 mom. i lag
 637/2003 och 10 § 6 mom. i lag 842/1996, som följer:

1 §

— — — — —
 Denna lag gäller dock inte
 — — — — —

2) lantbruksföretagare vars årliga arbetsin-
 komst enligt 8 och 8 a—8 h § uppskattad
 enligt nämnda paragrafer är mindre än 252,05
 euro,
 — — — — —

6 §

— — — — —
 Beträffande arbetsinkomst och till pension
 berättigande tid som avses i denna lag
 tillämpas på motsvarande sätt vad som i lagen
 om pension för arbetstagare bestäms om
 förvärvsinkomst och till pension berättigande
 tid.
 — — — — —

7 §

Såsom till pension berättigande räknas den
 tid under vilken lantbruksföretagarverksam-
 heten fortgått från ingången av den månad
 som följde efter uppnådd 18 års ålder till
 ingången av den månad som följde efter
 uppnådd 68 års ålder, varvid dock 7 c—
 7 e § i lagen om pension för arbetstagare skall
 iakttas i tillämpliga delar.

8 h §

Utan hinder av 8 och 8 a—8 g § fastställs
 såsom arbetsinkomst för en lantbruksföreta-
 gare som får deltidspension hälften av den
 stabiliserade förvärvsinkomst enligt denna lag
 som avses i 4 f § 3 mom. i lagen om pension
 för arbetstagare och som uträknats i enlighet
 med 7 d § 3 mom. i sistnämnda lag, och för
 en lantbruksföretagare som är berättigad till
 invalidpension den arbetsinkomst som svarar

mot det arbete som omfattas av denna lag och som lantbruksföretagaren har utfört efter att hans eller hennes arbetsförmåga nedgått.

8 i §

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten uträknas särskilt för varje kalenderår. Den pensionsgrundande arbetsinkomsten för varje kalenderår utgörs av det med försäkringsperioderna vägda medeltalet av lantbruksföretagarens årliga arbetsinkomster som fastställts enligt 8 och 8 a—8 h §, sådana de lydde under året i fråga, och justerats enligt 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten för tiden mellan ingången av det år då arbetsoförmågan började och utgången av den månad då 63 års ålder uppnås (*återstående tid*) bestäms enligt 7 c och 7 d § i lagen om pension för arbetstagare. Förvärvsinkomsten för återstående tid enligt denna lag utgör samma relativa andel av summan av de förvärvsinkomster för återstående tid som bestäms i 7 c § 2—4 och 6 mom. samt 7 d § 1 och 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare som de arbetsinkomster som omfattas av denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt de lagar som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare under den granskningstid som avses i 7 c § 2 mom. och 7 d § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om pensionsanstaltens rätt till försäkringspremie har förverkats enligt 12 § 5 mom., sänks den enligt 1 mom. uträknade pensionsgrundande arbetsinkomsten för det kalenderår för vilket försäkringspremien har preskriberats med beaktande av de utestående försäkringspremierna, enligt vad som bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Till pension berättigar också de förmåner som avses i 6 a § i lagen om pension för arbetstagare, på det sätt som närmare föreskrivs i nämnda lagrum. Härvid betraktas som sådan inkomst för lantbruksföretagaren som ligger till grund för vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) det belopp som nämns i 6 a § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om lantbruksföretagaren har rätt till pension enligt två eller flera sådana lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i

lagen om pension för arbetstagare, beaktas de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för de förmåner som avses i 4 mom. endast en gång. Den pensionsdel som intjänats på grundval av dem betalas av en pensionsanstalt som avses i 10 d § i lagen om pension för arbetstagare. Kostnaderna för den pension som intjänats på grundval av dessa förmåner fördelas mellan pensionsanstalterna enligt 12 § 1 mom. 6 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

10 §

Utan hinder av 2 mom. beaktas de delar av försäkringspremien som uppbärs för finansiering av kostnader enligt 12 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare inte i den genomsnittliga försäkringspremien för en försäkring enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare, när basprocentsatsen för försäkringspremien fastställs.

19 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 3 a, 4, 4 a—4 d, 4 f—4 n, 5, 5 a—5 c, 6, 6 a, 7 b, 7 e, 7 g—7 i, 8, 8 a—8 g, 9 och 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 och 6 punkten samt 12 d, 14 och 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 e § 1 mom., 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom., 17 j §, 17 k § 2—4 mom., 18 §, sista meningen i 19 § 1 mom. samt 2 och 3 mom., 19 b—19 f, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Det belopp som avses i 1 § 3 mom. 2 punkten i denna lag motsvarar det löneindex som fastställts för år 1970.

Utan hinder av vad som bestäms i 10 § 2 mom., beaktas det belopp som skall återbäras med anledning av den vinst som erhålls efter den 31 december 2005 vid en eventuell försäljning av aktier som Pensions-skyddscentralen anskaffat i ett sådant kreditförsäkringsbolag som avses i 13 b § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare inte i fråga om den genomsnittliga försäkringspre-

mien för en försäkring enligt minimivillkoren
i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 894

L a g

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2, 3, 5, 6 och 8 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen av den 27 juni 2003 om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (637/2003) som följer:

— — — — —

Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar när denna lag träder i kraft eller därefter. På sådana invalid-, arbetslöshets- och familjepensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar år 2005 tillämpas dock de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande. Om lantbruksföretagaren emellertid har fyllt 63 år innan arbetsoförmågan började, beviljas denne oreducerad ålderspension i stället för invalidpension. Om lantbruksföretagaren fyller 63 år före utgången av den primärtid som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen, beräknas och beviljas pensionen även år 2005 i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes, i stället för att beviljas i form av invalidpension. Om lantbruksföretagaren är 62 år när han eller hon år 2005 uppfyller de villkor för arbetslöshetspension som avses i 4 c § i lagen om pension för arbetstagare, beviljas han eller hon i stället för arbetslöshetspension oreducerad ålderspension enligt 5 a § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare, om inte något annat följer av 8 mom. i ikraftträdandebestämmel-

sen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003). De fastställda arbetsinkomster som bestäms enligt 8 och 8 a—8 h § i lagen om pension för lantbruksföretagare och som hänför sig till tiden efter denna lags ikraftträdande beaktas vid beräkandet av den pensionsgrundande arbetsinkomsten till det belopp som utgjort grund för de försäkringspremier som debiterats lantbruksföretagaren, om inte något annat följer av 8 i § 3 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Utan hinder av vad som bestäms i 2 mom., beräknas den pensionsrätt som intjänats på basis av lantbruksföretagarverksamhet som utövats före denna lags ikraftträdande enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Härvid anses lantbruksföretagarverksamhet som har inletts före denna lags ikraftträdande och som pågår när denna lag träder i kraft avslutad den 31 december 2004. Pensionen beräknas härvid separat också på basis av en sådan lantbruksföretagarperiod som fram till utgången av år 2004 har pågått en kortare tid än fyra månader men dock minst en månad, om lantbruksföretagarperio-

den i fråga fortgår år 2005 och inbegripet denna tid pågår i minst fyra månader. Likaså beräknas den pensionsrätt som intjänats innan denna lag trädde i kraft på basis av förmåner som enligt 8 k § berättigar till arbetspensionstillägg i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Pensionsskyddscentralen utfärdar närmare anvisningar om beräkningen av arbetspensionstillägget. Den intjänade pensionsrätten höjs med den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare så att den motsvarar beräkningstidpunkten.

På en sådan ansökan om befrielse från försäkring som blivit anhängig före lagens ikraftträdande tillämpas 4 § i lagen om pension för lantbruksföretagare och 8 § i lagen om pension för arbetstagare, sådana de lyder när denna lag träder i kraft. Om en lantbruksföretagare har befriats från försäkring på basis av en ansökan som blivit anhängig före denna lags ikraftträdande, är lantbruksföretagaren inte skyldig att teckna försäkring tidigare än räknat från den 1 januari 2007, om grunderna för befrielse från försäkring kvarstår oförändrade till dess.

Om en invalid- eller arbetslöshetspension har fastställts enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft, intjänas ny pension på basis av lantbruksföretagarverksamhet som utövats under en tid med

pension, utan hinder av vad som bestäms i 2 mom., i enlighet med 5 § 1 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare, och den pension som sålunda intjänats på basis av lantbruksföretagarverksamheten beviljas när invalid- eller arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension vid 65 års ålder, på det sätt som föreskrivs i 4 § 6 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

När den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas ut enligt 8 i § 1 mom. beaktas den arbetsinkomst som fastställts för tiden före uppnådd 23 års ålder från och med denna lags ikraftträdande. Till den del arbetsinkomst som före ikraftträdandet fastställts för lantbruksföretagaren beaktas när den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas ut höjs den till 2004 års nivå med löneindexet enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare, sådant detta lagrum lyder den 31 december 2004, och där avvägningskoefficienten för förändringen i lönenivån är 0,5 och avvägningskoefficienten för förändringen i prisnivån 0,5, och därifrån till nivån vid beräkningstidpunkten med lönekoeficienten enligt 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 895

L a g

om ändring av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 27 juni 2003 om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003) 2—5, 7 och 9 § som följer:

2 §

Rätt till förmånen har en förälder som på grund av vården av ett barn under tre år är förhindrad att förvärvsarbeta och får stöd enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996). Den kalkylerade inkomst som utgör grund för förmånen är 523,61 euro per månad. Närmare bestämmelser om förmånen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

På grundval av studier har personer som avlagt en yrkesinriktad grundexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre eller lägre högskoleexamen rätt till förmånen för högst fem år. Den kalkylerade inkomst som utgör grund för förmånen är 523,61 euro per månad.

På basis av en högre högskoleexamen föreligger rätt till förmånen för fem år, på basis av en yrkeshögskoleexamen för fyra år samt på basis av en lägre högskoleexamen och en yrkesinriktad grundexamen för tre år. Om en person har avlagt flera examina, föreligger dock rätt till förmånen för sammanlagt högst fem år.

En examen som avlagts utomlands berättigar på motsvarande sätt till förmånen, under förutsättning att personen har fått studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Närmare bestämmelser om erhållandet av förmånen utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Förmånen tillväxer tidigast från ingången av månaden efter den då 18 års ålder uppnåddes till utgången av det år som föregår pensionsfallet. För att förmånen skall fås förutsätts att personens förvärvsinkomster enligt en i 1 § avsedd lag eller pensionsstadga före utgången av det år som föregår pensionsfallet uppgår till sammanlagt minst 12 566,70 euro.

Förmånen intjänas dock inte av en person som får invalid-, arbetslöshets- eller ålderspension enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 1 §.

5 §

Förmånen tillväxer med 1/8 procent per kalendermånad på basis av den grund som

anges i 2 och 3 §. Förmånen beräknas och betalas av den pensionsanstalt enligt 10 d § i lagen om pension för arbetstagare som sköter pensionsskyddet enligt en lag som avses i 1 §, och i andra fall än de som avses i nämnda lagrum av den sista pensionsanstalt där sökandens pensionsskydd har ordnats. Pensionsanstalten betalar förmånen från och med den tidpunkt då den pension den beviljat börjar, dock inte tidigare än från och med det att den som ansöker om förmånen har avlagt en i 3 § avsedd examen. Om två eller flera pensionsanstalter samtidigt sköter pensionsskyddet enligt en i 1 § avsedd lag, skall den förmån som avses i denna lag betalas av den pensionsanstalt där pensionsskyddet har ordnats på basis av det huvudsakliga förvärvsarbete.

7 §

Beträffande förmåner som pensionsanstalten betalar med stöd av denna lag iakttas vad som i en lag eller pensionsstadga enligt 1 § bestäms om behandling av ärenden, meddelande av beslut, betalning, fastställande och återkrav av pension, erhållande och utläm-

nande av uppgifter, om förfarandet för sökande av ändring samt om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. Pensionsskyddscentralen skall på det sätt som avses i 10 a § i lagen om pension för arbetstagare på begäran meddela sökanden ett beslut om förutsättningarna enligt 2—4 §.

9 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

För den tid som avses i 2 § föreligger rätt till förmån enligt denna lag från och med ikraftträdandet. För studier föreligger rätt till förmån enligt denna lag till den del den kalkylerade studietid som avses i 3 § 2 mom. hänför sig till tiden efter ikraftträdandet.

De belopp som anges i 2 och 3 § motsvarar det löneindextal enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare som fastställts för år 2004. Beloppen höjs till nivån vid beräkningstidpunkten med den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 896

L a g

om ändring av folkpensionslagen

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/1956) 26 § 2 mom., 45 § 2 och 3 mom.,
 46 a § 1 mom. 3 punkten och 46 c § 1 mom.,
 sådana de lyder, 26 § 2 mom. i lag 639/2003, 45 § 2 mom. i lag 979/1996, 45 § 3 mom.
 i lag 1368/1999 samt 46 a § 1 mom. 3 punkten och 46 c § 1 mom. i lag 682/2002, som följer:

26 §

När folkpension fastställs beaktas likväl
 inte följande i pensionen ingående förhöjning-
 ar eller tillägg eller intjänade pensioner:

1) pension som intjänats enligt lagen om
 pension för arbetstagare eller motsvarande
 lagar på grundval av arbete som utförts efter
 att 63 års ålder uppnåtts,

2) barnförhöjning och rehabiliteringstillägg
 som ingår i pensionen enligt en lag, en
 pensionsstadga eller ett pensionsreglemente
 som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension
 för arbetstagare,

3) förhöjning enligt 5 § i lagen om justering
 av vissa arbetspensioner till följd av samord-
 ningen av arbetspensionen och folkpensionen
 (635/2002),

4) pensionstillägg enligt 7 g § i lagen om
 pension för arbetstagare eller motsvarande
 tillägg,

5) intjänad pension enligt 5 § 1 mom. 3
 punkten i lagen om pension för arbetstagare

eller motsvarande intjänad pension eller pen-
 sion som intjänats i arbete under tiden för
 ålderspension,

6) förmån enligt lagen om pensionsersätt-
 ning som skall betalas av statens medel för
 tiden för vård av barn under tre år och för
 tiden för studier (644/2003), inte heller

7) förhöjning som avses i 5 a § 1 mom. i
 lagen om pension för arbetstagare och som
 grundar sig på tiden efter fyllda 68 år, eller
 motsvarande förhöjning; en sådan minskning
 som avses i 5 a § 2 mom. i den nämnda lagen,
 eller motsvarande minskning, beaktas dock
 som inkomst.

45 §

Om ändringsansökan är anhängig i fråga
 om pension eller ersättning som skall beaktas
 som inkomst när det gäller folkpension, kan
 folkpensionen utbetalas tillfälligt trots att
 rätten till förmånen inte är slutligt avgjord.
 Om pension eller ersättning som skall beaktas

som inkomst när det gäller folkpension i ett dylikt fall beviljas retroaktivt, får pensionsanstalten driva in beloppet av den folkpension som betalats till ett för stort belopp för samma tid från den pension eller ersättning som skall betalas retroaktivt. Pensionsanstalten får driva in den folkpension som betalats till ett för stort belopp också då arbetspensionsanstalten fortsätter utbetala rehabiliteringsstöd som beviljats med anledning av ändringssökande. Pensionsanstalten skall minst två veckor före utbetalningen av pensionen eller ersättningen meddela arbetspensionsanstalten eller annan anstalt som kommer i fråga att pensionen eller ersättningen eller en del därav skall betalas till pensionsanstalten.

Om folkpension har utbetalats för den tid i fråga om vilken en arbetspensionsanstalt rättar eller justerar beloppet av en pension enligt en lag, en pensionsstadga eller ett pensionsreglemente som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, eller efter ett beslut om rättelse beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd, kan Folkpensionsanstalten hos arbetspensionsanstalten driva in beloppet av den pension som skall utbetalas retroaktivt till den del pensionen motsvarar den folkpension som utbetalats till ett för högt belopp. Detsamma gäller pensioner och förmåner som avses i 26 § 1 mom. 2, 3 och 3 a-punkten.

46 a §

För skötseln av de förmåner som Folkpensionsanstalten ålagts att verkställa har den

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att

3) av Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalterna samt andra som betalar ut pension eller annan ersättning få uppgifter om pensions- och ersättningsbeslut samt om ändring av beloppet av pensioner eller ersättningar samt om beloppet av en pension som intjänats före 63 års ålder; sådana uppgifter är personuppgifter, pensions- och ersättningsslag, bestämningsgrunder, grunden för en förhöjning samt belopp och tid för vilken pension eller ersättning betalas; uppgifter behöver dock inte lämnas om indexjustering som baserar sig på 9 § i lagen om pension för arbetstagare,

46 c §

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag skall Pensionsskyddscentralen utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter tillställa Folkpensionsanstalten

1) uppgifter om det uppskattade beloppet av arbetspensionen för ansökningsförfarandet i fråga om invalidpension, samt

2) uppgifter om beloppet av den ålderspension som avses i 26 § 3 mom. och som intjänats före 63 års ålder.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 897

L a g**om ändring av 15 b § i familjepensionslagen**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i familjepensionslagen av den 17 januari 1969 (38/1969) 15 b § 3 mom. 15—17 punkten, sådana de lyder i lag 640/2003, samt *fogas* till 15 b § 3 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 54/1985, 916/1998, 683/2002, 1030/2002, 1195/2002 och i nämnda lag 640/2003, en ny 18 punkt, som följer:

15 b §

— — — — —
 Som årsinkomst räknas likväl inte (*prioriterade inkomster*)
 — — — — —

15) pension som intjänats enligt lagen om pension för arbetstagare eller motsvarande lagar på grundval av arbete som utförts efter att 63 års ålder uppnåtts,

16) förhöjning som avses i 5 a § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare och som grundar sig på tiden efter uppnådd 68 års ålder eller motsvarande förhöjning som ingår i den efterlevande makens familjepension,

17) förmån enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år och för tiden för studier (644/2003), eller

18) pension och ersättning som betalas från utlandet, om så följer av internationella avtal som är bindande för Finland, samt förmåner som betalas från utlandet och som motsvarar de förmåner som anges som prioriterade inkomster i 2—5, 7—9 och 11 punkten.
 — — — — —

—————
 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President**TARJA HALONEN**Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Nr 898

L a g**om betalning av fordringar som innehas av de pensionsanstalter som övertagit försäkringsbestånd av Pensionsförsäkringsaktiebolaget Kansa**

Given i Helsingfors den 1 oktober 2004

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Utan hinder av vad som bestäms någon annanstans i lag, skall de pensionsanstalter som övertagit försäkringsbestånd av Pensionsförsäkringsaktiebolaget Kansa (*Pensions-Kansa*), vid den utredning av kostnaderna enligt 12 § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) som skall göras för år 2005, gottskrivas med ett belopp som motsvarar den beståndsöverföringsfordring som kvarstår den 31 december 2004.

För de kostnader som avses i 1 mom. svarar de pensionsanstalter som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) samt lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985), i det förhållande som avses i 1 § 2 punkten i social- och hälsovårdsministeriets beslut (83/1997).

Pensions-Kansas särskilda administra-

tionsbo skall betala de belopp som erhålls vid realiseringen av administrationsboets egendom efter år 2004 till Pensionsskyddscentralen, som gottskrivar de pensionsanstalter som avses i 2 mom. med beloppen i samband med den årliga utredningen av kostnaderna enligt 12 § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

De kostnader och intäkter som denna lag medför beaktas i de grunder som avses i 12 § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för arbetstagare vilka utfärdas av social- och hälsovårdsministeriet.

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Genom denna lag upphävs social- och hälsovårdsministeriets beslut om de grunder som avses i 12 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (1116/1996).

Helsingfors den 1 oktober 2004

Republikens President**TARJA HALONEN**Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

FÖRFS/ELEKTRONISK VERSION

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 884—898, 8 ark

EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2004

EDITA PUBLISHING AB, HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 1456-9663